

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА»**

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Швец Катерини
Петрівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Шаповалова Алла
Павлівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Економічна сутність фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства.....	8
1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази та огляд спеціальної літератури з теми дослідження.....	15
Висновки за розділом 1.....	21
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»	
2.1. Передумови організації обліку та оподаткування фінансових результатів у ТОВ «АГРОБЕЙКЕР».....	23
2.2. Порядок формування та оподаткування фінансових результатів.....	28
2.3. Облік фінансових результатів та їх оподаткування.....	32
Висновки за розділом 2.....	37
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «АГРОБЕЙКЕР».....	39
3.2. Удосконалення обліку фінансових результатів за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	44
Висновки за розділом 3.....	49
ВИСНОВКИ.....	50

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних умовах аграрний сектор економіки України та подальший його розвиток залишається в нестабільному становищі та потребує глобального впливу та втручання задля покращення результативних показників діяльності. За даних умов, пов'язаних зі складним економічним станом в країні, низького рівня банківського кредитування суб'єктів господарської діяльності аграрної сфери, недостатньої конкурентоспроможності та малого рівня впровадження інновацій в підприємства аграрного сектору, важливого значення набуває питання результативності виробничо-господарської діяльності даних суб'єктів господарювання.

В основу результативної діяльності аграрних підприємств входять саме фінансово-економічні показники, які характеризують матеріальний стан аграріїв та дають точне уявлення про потенціал їхнього подальшого розвитку. Результати фінансового характеру підприємства являють собою основний підсумковий показник, який демонструє результат діяльності та шляхи усунення можливих недоліків та прорахунків.

Утворення фінансових результатів підприємств аграрної сфери загалом відбувається безпосередньо за рахунок їх операційної діяльності, яка в свою чергу формується саме із сільськогосподарського виробництва та реалізації. Саме тому основним і дуже важливим є питання формування фінансових результатів сільськогосподарської діяльності аграрного підприємства, як для власників, так і для держави загалом. Однозначно фінансові результати прямо

впливають на стабільність, фінансову незалежність та здатність до розширеного відтворення в аграрних підприємствах.

Сучасний етап розвитку більшості підприємств як національної економіки, так і аграрної галузі характеризується нестабільністю і значним ступенем ризику господарювання, що негативно позначається на показниках їх виробничо-господарської діяльності. Тому забезпечення їх ефективного соціально-економічного розвитку вимагає вирішення низки питань з обґрунтування відповідних заходів, які б дали їм змогу пристосуватись до наявних змін ринкового середовища та посилити свої позиції на ринку.

Однак питання економічного змісту фінансових результатів й досі залишається неоднозначним. Важливим є те, що характер та особливості аграрного виробництва, мають досить суттєвий вплив на поняття економічного змісту фінансових результатів сільськогосподарської діяльності. Тобто визначення фінансового результату від сільськогосподарської діяльності підприємства має свою галузеву специфіку.

Ринкові взаємовідносини між суб'єктам господарювання галузі складні та багатогранні, і кожне підприємство, що функціонує в умовах гострої конкурентної боротьби, повинно організувати таку систему бухгалтерського обліку, яка забезпечить управлінців надійною, своєчасною, корисною інформацією про фінансово-господарську діяльність та допоможе приймати обґрунтовані фінансові та управлінські рішення, спрямовані на забезпечення економічної стійкості підприємств. Тому актуалізується проблема організації високоефективної системи обліково-аналітичного забезпечення формування доходів та фінансових результатів діяльності аграрного підприємств, яка буде сприяти надходженню та обробці якісної інформації для потреб управління і пошуку на цій основі способів підвищення і зміцнення прибутковості підприємства.

В рамках дослідження розглянемо фінансові результати до оподаткування великих та середніх підприємств України у розрізі видів економічної діяльності (додаток А). Як бачимо, більшість підприємств у галузі

сільського, лісового та рибного господарства (87,5 %) за результатами 2017 р. отримали прибуток і т.д.. А якщо взяти до уваги, що галузь сільського господарства є провідною в українській економіці, то це свідчить про низьку ефективність роботи підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням сутності категорії фінансових результатів займалися вітчизняні та зарубіжні науковці, відомі вчені та економісти: П. Й. Атамас [1], В. Г. Білик [4], А.В. Бурковська [9], Т.П.Добрунік [19], С.І. Дорохова [20], Т. В. Йолтухівська [22], О.А.Круглова [32], В. П. Мазур [35], Ніколаєва С.В. [41], Т.М. Одинцова [42], О. В. Олійник [43], А. Сміт [65], Н. Б. Фірко [74].

Вагомий внесок у розробку теоретико-методологічних основ формування та обліку фінансових результатів зробили провідні вітчизняні вчені, такі як М.І. Бондар [7,8], Ф.Ф. Бутинець [10,11], О.М. Галицький [13], І.Є. Галушак [14], Л.В. Гуцаленко [17], Н.В. Прохар [60], М.С.Пушкар [61]. Проблемні питання формування фінансових результатів торговельних підприємств, їх обліку розглядали у своїх працях такі науковці, як Г.В. Сиротюк [63], М.Є. Скрипник [64], В.М. Теслюк [67], Н.П. Ілюхіна [23].

Дані науково-практичні дослідження вимагають більш поглибленого вивчення з метою уточненого трактування економічного змісту фінансових результатів та їх формування, але велика кількість теоретичних і практичних питань залишаються невирішеними.

Метою даної роботи є дослідження обліку та оподаткування фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання в сфері сільськогосподарського виробництва.

Задля досягнення поставленої мети необхідно визначити зміст дослідження, який в свою чергу призводить до вирішення пов'язаних з ним задач:

1. Дослідити сутність фінансових результатів, зокрема прибутку, як економічної категорії та його значення на сучасному етапі розвитку

економічних відносин з метою визначення методологічної бази для дослідження фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах;

2. Здійснити аналіз економіко-правової нормативної бази та огляд спеціальної літератури з теми дослідження;

3. Проаналізувати особливості організації обліку та оподаткування фінансових результатів на базовому підприємстві;

4. Дослідити порядок формування та оподаткування фінансових результатів;

5. Визначити напрями і заходи щодо удосконалення обліку фінансових результатів;

6. Розглянути шляхи удосконалення фінансових результатів за умов застосування інформаційних систем і технологій.

Об'єктом дослідження є процес обліку та оподаткування фінансових результатів у ТОВ «АГРОБЕЙКЕР».

Предмет дослідження – теоретико-методичні, організаційні та практичні аспекти обліку та оподаткування фінансових результатів.

У процесі виконання поставлених завдань застосуються наступні методи дослідження:

✦ Загальнонаукові (порівняння, групування, аналогія, аналіз, синтез, індукція, дедукція);

✦ Спеціальні (дослідження спеціальної літератури, дослідження нормативної бази, метод діаграми, табличний метод, графічний метод, статистичні методи дослідження, методи загального аналізу, методи факторного аналізу, методи кореляційно–регресійного аналізу, методи дослідження документів, елементи методу бухгалтерського обліку, методи економіко–математичних розрахунків тощо).

Наукова гіпотеза. Базується на твердженні, що раціональна побудова обліку фінансових результатів дозволить підвищити рівень управління діяльності сільськогосподарського підприємства.

Інформаційною базою дослідження є чинна законодавчо–нормативна база, що регулює проблеми обліку іта оподаткування фінансових результатів (а саме Закони України та підзаконні акти органів державної влади України), наукові статті вітчизняних та закордонних дослідників, статистичні матеріали Держкомстату України та практичні матеріали підприємства ТОВ «Агробейкер» (первинні документи, облікові реєстри фінансового і податкового обліку, фінансова, податкова та статистична звітність).

Практична значущість обраної теми випускної кваліфікаційної роботи для базового підприємства полягає тому, що за результатами проведеного дослідження буде:

- ✓ Виявлено недоліки у системі обліку фінансових результатів та запропоновано шляхи їх усунення;
- ✓ Розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення облікового процесу, що дозволить керівництву приймати більш якісні управлінські рішення, і, як наслідок, забезпечити більший рівень прибутковості.

Апробація. Окремі результати дослідження висвітлені у статті «Облік та оподаткування фінансових результатів сільськогосподарського підприємства» і опубліковані у збірнику статей студентів КНТЕУ «Актуальні проблеми, перспективи у розвитку бухгалтерського обліку», 2019.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства

Метою існування та розвитку будь-якого суб'єкта господарювання є отримання підприємством позитивного фінансового результату, що буде задовольняти потреби їх власників. Саме прибуток є важливим стимулом для суб'єктів господарювання задля ефективного використання наявних трудових, матеріальних та фінансових ресурсів. Рівень прибутку, який отримає підприємство від господарської діяльності, буде основним відображенням всіх виробничо господарських дій та процесів, які відбулись під час його функціонування. Фінансовий результат є насамперед кількісною та якісною умовою ефективного використання показників, пов'язаних з технологіями, продуктивністю праці, рівнем виробничих затрат на виробництво та менеджментом на підприємстві. Основою фінансового та економічного розвитку стабільності суб'єкта господарювання, за наявності конкуренції, є переважно підтримка підприємством фінансової незалежності, яка є гарантом позитивного фінансового результату діяльності, тобто прибутком. На формування фінансово-господарських результатів підприємства впливає велика кількість суспільно-економічних показників. [2]

Загальноекономічним поняттям фінансових результатів є саме кінцевий результат діяльності підприємства за звітний період, який виражається прибутком або збитком, відображається у фінансовій звітності і визначається послідовно розрахунковим способом з урахуванням усіх видів доходів і витрат, отриманих у процесі здійснення господарських операцій [1].

Даючи визначення категорії «фінансові результати» з точки зору бухгалтерського обліку, науковці, як правило, зосереджують увагу на методиці його розрахунку і характеризують її як результат зіставлення доходів підприємства з його витратами. У додатку Б, табл.Б.1 надані визначення фінансових результатів науковців.

Але варто зауважити, що на практичному рівні дослідження сутність фінансового результату розкривається вже не як категорія, а як показник, який найбільш повно відображає ефективність аграрного виробництва та рівень економічного розвитку аграрних підприємств.

Порядок визначення фінансового результату підприємства подано на рис.Б.1 додатка Б. Він складається з двох етапів: на першому обчислюється прибуток (збитки) від операційної діяльності, на другому - фінансові результати з урахуванням фінансової та інвестиційної діяльності.

Визначення фінансового результату від операційної діяльності підприємства передбачає здійснення таких кроків:

- 1) обчислення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг);
- 2) визначення валового прибутку;
- 3) обчислення прибутків (збитків) від операційної діяльності.

Суть фінансових результатів в загальноекономічному розумінні являє собою результат порівняння доходів звітного періоду з витратами. Також, доходи можна прирівняти до споживчої вартості виробленої продукції, а витрати – з фактичною їхньою вартістю. Таким чином для визначення фінансових результатів, підприємство повинно мати доходи та витрати.

Вчені багатьох країн світу, незалежно від періоду їх творчості, висвітлювали категорію доходу в найрізноманітніших її аспектах. Незважаючи на відмінні напрями їх наукових досліджень, поняття «дохід» траплялось у працях майже всіх дослідників. Ця категорія була предметом широких дискусій серед представників різних економічних шкіл і течій (додаток Б, табл.Б.2).

Дохід – надзвичайно поширене, часто застосовуване та водночас надзвичайно багатозначне поняття, що вживається у різноманітних значеннях (додаток Б, табл. Б. 3). У сучасних умовах цей термін починає набувати ширшого значення і тлумачення: по-перше – як основне джерело прибутку (чистого доходу); по-друге – як складна за структурою категорія, що вимагає теоретичного й методологічного уточнення.

Законодавство України визначає прибуток із точки зору механізму його формування. Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати, а збиток – це перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати [40]. Податкове законодавство ототожнює поняття «фінансові результати» та «прибуток». Зокрема, у ст. 134 Податкового кодексу України передбачено, що прибуток визначають зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг і суму інших витрат звітного податкового періоду [46].

Із сучасним розвитком ринкових та економічних відносин і переходом обліку на міжнародні стандарти постає необхідність в удосконаленні класифікації доходів підприємства. Згідно із класифікацією, розглянутою та проаналізованою вітчизняними вченими, доходи за відношенням до балансу поділяються на капіталізовані і некапіталізовані; за еластичністю – змінні, постійні; за звітним періодом – минулі, поточні, майбутні; за визнанням – нараховані, отримані тощо [2]. До типової класифікації доходів, доцільно

ввести ряд додаткових класифікаційних ознак і прийняти це як підставу для їх відображення в системі бухгалтерського обліку (рис.Б.2, додаток Б).

Дана класифікація дозволить поглибити аналіз формування доходів за джерелами їх надходження. Сутність поняття доходу від сільськогосподарської діяльності потребує уточнення, оскільки при цьому має враховуватися збільшення саме економічних вигод у вигляді надходження активів, одержаних у результаті відокремлення від біологічного активу, призначених для продажу і зменшення зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу за звітний період, а також утворюють фінансово-економічну основу для покриття поточних витрат.

У цілому, на величину витрат виробництва впливають різні чинники, які можна об'єднати в дві загальні групи; — зовнішні та внутрішні. До зовнішніх чинників необхідно віднести державне регулювання економіки, економіко-географічне розташування, політико-правове середовище, природно-кліматичні умови, рівень еластичності цін реалізації, рівень цін на виробничі ресурси, рівень цін на сільськогосподарську продукцію, систему оподаткування в сільському господарстві, фінансово-кредитний механізм. До внутрішніх чинників належить виробничі потужності сільськогосподарської техніки, впровадження інноваційних технологій виробництва, діяльність служби збуту продукції, економія ресурсів підприємства, інформаційне забезпечення, кваліфікація працівників, організація управління та виробництва, планування й нормування витрат на всіх стадіях технологічного процесу виробництва, техніко-технологічне забезпечення, умови виробництва та ін. [15]

Дослідники виділяють наступні особливості процесу відтворення виробництва в аграрній сфері: вагомі авансові витрати, вплив глобалізації аграрних ринків, високий рівень конкуренції у галузі, наявність певних традицій та елементів консерватизму на селі, мізерна кількість державних сільськогосподарських програм, тривалий період та складність формування

ринку землі, тривалість операційного циклу, яскраво виражена сезонність виробництва.

Класифікація витрат виробництва здійснюється за декількома ознаками, а саме: за економічним змістом, за калькуляційними статтями, за способом включення до собівартості тощо (Додаток Б, рис. Б.3).

Термін «витрати», згідно з Національними стандартами бухгалтерського обліку НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та П(С)БО 16 «Витрати», визначається як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення власного капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Витрати, що включаються до собівартості сільськогосподарської продукції, групуються за економічним змістом за наступними елементами: матеріальні витрати (за винятком вартості зворотних відходів); витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизацію основних засобів; інші витрати. [2] Відповідно до Н(С)БО 16 «Витрати» витратами, пов'язаними з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості сільськогосподарської продукції (робіт, послуг), а відносяться до витрат діяльності і списуються на фінансовий результат, є адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Прибуток визначається шляхом вирахування із виручки від реалізації продукції її собівартості. А собівартість продукції містить в собі витрати на її виробництво. І, виходить, чим нижчий обсяг витрат на виробництво продукції, тим вищий прибуток підприємства.

Показник фінансового результату найкраще відображає вигідні види діяльності підприємства і слугує поштовхом до інвестування у такі види діяльності. Зазначені підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів узагальнені в додатку Б, табл.Б.4.

Формування фінансового результату в сільськогосподарських підприємствах має свої особливості у зв'язку зі специфікою виробничо-

господарської діяльності підприємницьких структур аграрної галузі, серед яких домінуючими є такі:

- вплив природно-кліматичних факторів на процес формування прибутку (характерна сезонність виробництва);
- багатогалузевий характер діяльності сільськогосподарських підприємств: виробництво різноманітної продукції рослинництва і тваринництва, переробка власної та давальницької сировини;
- залучення в господарському процесі незамінних природно-біологічних факторів виробництва та біологічних активів, що зумовлює особливості їх оцінки, відображення в системі рахунків, а також специфіку обліку процесу виробництва (біологічних перетворень) і обчислення собівартості отриманої продукції.

На фінансовий результат аграрних підприємств з урахуванням галузевих особливостей їх функціонування впливають дві групи факторів: фактори, що не залежать від діяльності підприємства (зовнішні) та фактори, що перебувають у компетенції підприємства (внутрішні) (додаток Б, рис.Б.3).

Формування фінансового результату в сільськогосподарських підприємствах відбувається за рахунок здійснення основної операційної діяльності, яка являє собою сільськогосподарську діяльність, націлену на виробництво і реалізацію сільськогосподарської продукції та біологічних активів рослинництва та тваринництва. Це задає специфічні вимоги до організації і методики формування фінансових результатів аграрних підприємств.

Особливості формування фінансових результатів в аграрному секторі економіки впливають із самого визначення поняття «сільськогосподарська діяльність». Згідно з П(С)БО 30 «Біологічні активи» [49], сільськогосподарська діяльність – це процес управління біологічними перетвореннями з метою отримання сільськогосподарської продукції та/або додаткових біологічних активів. Відповідно до вимог цього стандарту П(С)БО

30«Біологічні активи», фінансовий результат від основної діяльності формується з трьох складників (Додаток Б, рис.Б.4).

Фактичний розмір доходу (витрат) від первісного визнання достовірно визначити можливо лише в кінці року. Це зумовлено двома причинами. Перша причина – на момент первісного визнання підприємство не може відобразити всіх витрат, пов'язаних біологічною трансформацією даних активів, які будуть відомі лише в кінці року.

На момент первісного визнання доходу, підприємство не завжди може визнати яка сільськогосподарська продукція буде виробничим запасом, а яка – товаром для продажу, оскільки частина виробленої продукції, як правило, використовується для внутрішньогосподарського споживання. Цей момент є важливим у практичній діяльності аграрних підприємств. Таким чином, розмір доходу (витрат) від первісного визнання, визначений в кінці року, не співпадатиме із визначеним доходом (витратами) протягом року.

Відповідно до абзацу першого п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень Податкового кодексу України. .

З вище наданого можливо зробити висновок, що прибуток від сільськогосподарської діяльності є збільшенням економічних вигод безпосередньо у вигляді надходження активів, отриманих в результаті відокремлення від біологічного активу, призначених для продажу і зменшення зобов'язань, які в результаті призводять до збільшення власного капіталу за звітний період, а також створюють економічне підґрунтя для покриття всіх видів поточних витрат. Важливий вплив на ці вигоди також мають природно-кліматичні умови. Висвітлити та виявити всю сутність економічного змісту

фінансових результатів в одному цілісному понятті практично неможливо. Адже, всі погляди та думки пояснюють певний аспект поняття фінансових результатів та заслуговують на увагу. Але роблячи висновок, можна сказати, що зіставлення доходів із витратами в певному періоді розкриває загальноекономічний зміст фінансових результатів.

1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази та огляд спеціальної літератури з теми дослідження

Метою нормативного регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування фінансових результатів є забезпечення доступу всіх заінтересованих користувачів до інформації та звітності, яка дає об'єктивну картину фінансового становища і результатів діяльності суб'єкта господарювання. Регулюванню з боку держави підлягають аспекти бухгалтерського обліку, які пов'язані з узагальненням інформації та складанням звітності, потрібної зовнішнім користувачам. Порядок, форми, строки і структура інформації та звітності для внутрішніх користувачів регулюються суб'єктом господарювання.

Врегулювання бухгалтерського обліку дасть змогу забезпечити зважене використання міжнародних стандартів з урахуванням економіко-правового середовища та стану ринкових відносин в Україні.

Сучасне вітчизняне законодавство, що регулює бухгалтерський облік фінансових результатів, представляє собою багаторівневу систему, що знаходиться на стадії активного формування. Залежно від призначення і статусу, нормативні документи доцільно представити у вигляді певної багаторівневої системи. А саме: перший рівень – законодавчий, визначає сутність бухгалтерського обліку, завдання, основні поняття, шляхи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку й подання фінансової звітності; другий рівень – нормативний, встановлює базові правила формування повної та достовірної інформації про фінансові результати та

подання інформації у фінансовій звітності; третій рівень – методичний, документи цього рівня носять рекомендаційний характер, у них викладено методичні вказівки, роз'яснення з питань обліку фінансових результатів; четвертий рівень – організаційний, документи у вигляді внутрішніх форм та інструкцій визначають правила раціональної організації обліку із застосуванням прогресивних форм і методів ведення обліку, відображують специфіку діяльності підприємства.

На цей час облік та оподаткування фінансових результатів регулюють нормативні документи, характеристику яких наведено у додатку В, табл. В.1.

Розглянемо основні нормативні документи, які регулюють облік та оподаткування фінансових результатів аграрного сектору економіки.

Конституція України, прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 р., визначає загальні засади державності, права, свободи та обов'язки людини і громадянина, повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів і інших органів виконавчої і судової влади. Використовується у роботі для здійснення аналізу загальних засад господарювання на підприємстві, що досліджується.

Господарський кодекс України, визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання. Використовується у роботі для здійснення аналізу загальних засад господарювання на підприємстві, що досліджується;

Основним нормативним документом, який регулює систему бухгалтерського обліку в Україні, є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [56]. Цим законом керуються всі суб'єкти підприємницької діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність, оскільки він регламентує організацію та ведення обліку на підприємстві, визначає первинні облікові документи і реєстри бухгалтерського обліку та встановлює загальні вимоги до фінансової звітності,

характеризує принципи ведення обліку та складання фінансової звітності, застосування яких дає можливість достовірного відображення в обліку та звітності інформації про доходи, витрати та фінансові результати, встановлено перелік підприємств, які складають фінансову та консолідовану звітність за міжнародними стандартами.

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що П(С)БО безпосередньо ґрунтуються на МСБО, а точніше, «не суперечать міжнародним стандартам». Це свідчить про те, що майже кожному П(С)БО відповідає певне МСБО та МСФЗ. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та включає елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Проте, П(С)БО 16 «Витрати» не має аналогів у МСБО та безпосередньо відповідає потребам національної практики.

Щодо обліку фінансових результатів, то нормативною основою для складання найважливішої форми фінансової звітності – Звіту про фінансові результати є НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Цим Положенням (стандартом) визначаються зміст і форма Звіту про фінансові результати. А загальні вимоги до розкриття його статей наведено в Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджених наказом Міністерства фінансів України.

Важливою при визначенні фінансового результату діяльності підприємства є детальна та достовірна інформація про доходи і витрати, облік яких регламентують П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати». Ці Положення (стандарти) визначають методологічні засади формування в обліку інформації про доходи і витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. Зокрема, у П(С)БО наводяться умови визнання, оцінка та класифікація доходів і витрат. Така інформація надає можливість користувачам фінансової звітності порівнювати, оцінювати та прогнозувати доходи і витрати підприємства, досліджувати його прибутковість,

платоспроможність, а також здійснювати аналіз фінансових результатів в динаміці та виявляти причини відхилень[47,48].

Важливим інструментом реалізації принципів і методів бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Саме ним забезпечується однаковість відображення господарських операцій, нагромадження облікової інформації, необхідної для визначення фінансового результату діяльності підприємства, складання фінансової звітності.[45]

З метою кращого розуміння, для чого саме необхідні ті чи інші рахунки в Плані рахунків бухгалтерського обліку, що на них відображується та як вони кореспондуються, призначена Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [24]. В Інструкції подано коротку характеристику кожного синтетичного рахунка і його субрахунків, розглянуто їхню структуру і призначення, наведено порядок обліку найбільш типових господарських операцій. Недоліком є відсутність характеристики до субрахунків, що не дає можливості деталізації в розрізі видів діяльності.

Інформацію про відображення облікових даних в регістрах дають нам Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку, затверджені Наказом Міністерства фінансів України [38].

Також питання обліку і оподаткування фінансових результатів, знаходять своє відображення у спеціальній літературі та періодичних виданнях.

Крім періодичних видань при дослідженні використовувалась спеціалізовані підручники та інші видання.

Деякі з джерел спеціальної літератури, присвячені питанням обліку та оподаткуванню фінансових результатів наведені в табл.В.2, додатку В.

Варто зазначити, що науковці, досліджуючи сутність фінансових результатів зосереджують увагу переважно на прибутку. Збиток виступає як антипод прибутку і переважно залишається поза увагою. Але не менш важливе

значення має аналіз причин збитку та виявлення можливих помилок в методиці обліку доходів, витрат і фінансових результатів, що до нього призвели. Часто підприємства навіть свідомо приховують реальну суму прибутку, занижуючи її чи перетворюючи на збиток з різною метою (ухилення від сплати податків, фіктивне банкрутство тощо). Саме тому можна без перебільшення стверджувати, що протягом усього періоду розвитку і удосконалення облікового процесу головною метою бухгалтерського обліку визнавалося об'єктивне і достовірне визначення фінансових результатів, порядок формування прибутку, виявлення та розкриття причин виникнення збитків.

Головними періодичними виданнями, які висвітлюють питання бухгалтерського обліку, оподаткування та аналіз, а також надають нормативні документи є газети «Баланс», «Бізнес», «Бухгалтерія», «Все про бухгалтерський облік», а також журнали: «Бухгалтерський облік і аудит», «Навігатор бухгалтера», «Дебет Кредит» та інші з відповідними рубриками: «Консультації з оподаткування», «Консультації та відповіді на запитання», «Огляд нормативно-правових актів» та інші.

У статті Шаніна О.В. «Тенденції формування фінансово-економічної результативності аграрних формувань України» проаналізовано особливості аналізу фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств, розглянуто основні завдання аналізу фінансових результатів сільськогосподарських підприємств. Досліджено підходи до аналізу фінансових результатів сільськогосподарських підприємств. Висвітлено основні показники фінансового стану діяльності сільськогосподарських підприємств. Внесена пропозиції щодо удосконалення аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. [77]

У статті Бурковської А.В. «Економічна сутність фінансових результатів діяльності для сільськогосподарських підприємств України» визначено і узагальнено сучасне тлумачення сутності фінансових результатів. Досліджено особливості сільськогосподарського виробництва, які впливають на процес

бухгалтерського обліку фінансових результатів. Запропоновано напрями удосконалення для покращення фінансових результатів, розглянуто особливості визначення фінансових результатів сільськогосподарських підприємств. Визначено показники, що характеризують рівень ефективності підприємства. Наголошено на важливому значенні аналізу фінансових результатів з метою прийняття ефективних управлінських рішень. [9]

У статті Олійника О.В. «Формування фінансових результатів сільськогосподарського виробництва», виділено та розглянуто особливості організації обліку фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах. Проаналізовано особливості джерел їх формування та основних форм звітності, які беруть участь у визначенні фінансових результатів. Досліджено основні проблеми класифікації фінансових результатів.[43]

У статті Тредіт В.Є. «Особливості обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств» визначено і узагальнено сучасне тлумачення сутності фінансових результатів у нормативно-правових актах та наукових публікаціях. Досліджено особливості сільськогосподарського виробництва, які впливають на процес бухгалтерського обліку фінансових результатів. Запропоновано напрями удосконалення бухгалтерського обліку фінансових результатів. [69]

У статті Бурковської А.В. «Економічна сутність фінансових результатів діяльності для сільськогосподарських підприємств України» визначено і узагальнено сучасне тлумачення сутності фінансових результатів, досліджено особливості сільськогосподарського виробництва, які впливають на процес бухгалтерського обліку фінансових результатів та запропоновано напрями удосконалення для покращення фінансових результатів, розглянуто особливості [9] .

Таким чином, здійснивши комплексне дослідження нормативно-правової бази та спеціальної літератури, присвяченої проблематиці обліку та оподаткуванню фінансових результатів підприємства, можна зробити

наступні висновок, що досліджувана тема не є об'єктом постійних наукових розробок, хоча має достатню перспективність в умовах сьогодення. Основні аспекти обліку та оподаткування фінансових результатів розкриваються у деяких наукових посібниках українських та зарубіжних авторів, та деяких наукових статтях.

Висновки за розділом 1

Дослідження теоретичних основ обліку та оподаткування фінансових результатів дозволило зробити наступні висновки:

1. На розмір майбутніх фінансових результатів сільськогосподарських підприємств впливають економіко-політичні, ринкові, зовнішньоекономічні та інші чинники а також сили природи (клімат, погодні умови тощо), що суттєво підвищує ризик отримання підприємством збитків і при організації бухгалтерського обліку фінансових результатів має бути враховано можливі резерви їх покриття.

2. У процесі управління сільськогосподарським підприємством найбільш важливу роль відіграє інформаційне забезпечення оперативного прийняття рішень, якість якого визначається раціональною організацією системи бухгалтерського обліку.

3. Особливості сільськогосподарського виробництва накладають свій відбиток на бухгалтерський облік усіх господарських операцій і процесів підприємства, зокрема на облік його фінансових результатів. Це пов'язане перш за все з тим, що у виробничому процесі ключову роль відіграють живі організми та продукти їх життєдіяльності, оцінка і облік яких мають свою специфіку. Тому нині як для науковців, так і для фахівців з бухгалтерського обліку проблема забезпечення достовірності обліку фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах стоїть дуже гостро і є надзвичайно актуальною.

4. Аналіз джерел нормативно-правового спрямування дозволяє зауважити, що законодавча база для здійснення обліку фінансових результатів

представлена в Україні достатньо значною кількістю законів, постанов, положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

5. Фінансові результати аграрних підприємств необхідно розглядати як універсальну економічну категорію, яка віддзеркалює результативність діяльності підприємства шляхом зіставлення доходів, отриманих від певного виду сільськогосподарської продукції або біологічних активів, певної галузі, виду діяльності чи в цілому по підприємству із сумою понесених на їх одержання витрат.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

2.1. Передумови організації обліку та оподаткування фінансових результатів у ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

Україна становить аграрну державу, яка має високий потенціал для розвитку сільського (фермерського) господарства. Головною метою діяльності сільськогосподарських підприємств є забезпечення постійно зростаючих потреб населення у продуктах харчування, що потребує постійного нарощення обсягів виробництва.

Основною особливістю сільськогосподарського виробництва є земля, що вважається головним і незамінним засобом виробництва, тоді як у промисловості вона є тільки територією, місцем розміщення підприємства і на виробничий процес не впливає. Земельні ресурси не підлягають амортизації, а тому прямо не впливають на ведення обліку фінансових результатів. При розумному використанні вони не зношуються, а навпаки, підвищують свою родючість, визначають рівень урожайності сільськогосподарських культур, тому впливають на фінансовий результат опосередковано.

Тривалість виробничого циклу вимагає організації обліку витрат на виробництво готової продукції не лише за культурами чи їх окремими групами або за видами тварин, а й за окремими процесами і навіть видами робіт (посів, догляд за посівами). Також сезонність і тривалість виробничого процесу в сільському господарстві зумовлює сповільнення обігу обігових коштів і нерівно-мірне їх використання протягом року. Через це потреба в обігових коштах протягом року неоднакова: у періоди року, не пов'язані з виконанням сільськогосподарських робіт, вони потрібні тільки для утримання худоби та

приміщень, під час посіву й виконання польових робіт потреба в них різко зростає і зумовлює необхідність користування кредитами банку, що впливає на організацію обліку фінансових результатів.

Ще однією особливістю є витрачання сільськогосподарськими підприємствами частини продукції власного виробництва на поновлення процесу виробництва (зібране насіння використовується як посадковий матеріал).

Доцільно виділити, як ще один фактор впливу на формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств, діяльність останніх в умовах конкуренції та орієнтованість на споживача, збут значної частини продукції державі, що звужує можливості маніпулювання продажними цінами. Це дуже важливо, тому що сільськогосподарські підприємства зацікавлені у зниженні собівартості для того, щоб утриматися на ринку та отримати прибуток. Але слід зауважити, що попит населення та переробних підприємств на сільськогосподарську продукцію не залежить від цін, а тому буде забезпечений навіть за умови підвищення продажної ціни на сільськогосподарську продукцію.

Багато уваги як в іноземній, так і у вітчизняній літературі присвячено дослідженню проблем класифікації фінансових результатів.

Базовим підприємством для написання випускної кваліфікаційної роботи обрано ТОВ «АГРОБЕЙКЕР», яке є юридичною особою. Приватне сільськогосподарське підприємство ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» перед собою ставить завдання економічно-вигідного вирощування сільськогосподарських культур.

В майбутньому підприємство планує збільшити насиченість орних земель органічними і мінеральними добривами, використовувати нові високопродуктивні сорти і гібриди сільськогосподарських культур, використовувати сучасну техніку та обладнання, побудувати надійні зерносховища, підняти на належний рівень галузь тваринництва. Окрім цього на підприємстві планують перетворювати продукцію рослинництва в кінцеві

продукти споживання, але для цього необхідне також спеціальне обладнання та устаткування. В цілому ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» маючи непогане кліматично-географічне місце знаходження має всі передумови вийти на свій запланований рівень розвитку.

Товариство створене в цілях сприяння прискоренню науково-технічному прогресу, розвитку в країні ринкових відносин, формування ринку товарів, послуг та насичення його за рахунок розвитку сфери виробництва, товарообміну, впровадження науково-технічних розробок і технологій, розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, сприяння розв'язанню проблем зайнятості молоді, підвищення її трудової активності.

Товариство є юридичною особою, набуває майнові та особисті немайнові права, несе відповідні обов'язки, укладає договори, виступає в суді, арбітражному та третейському суді від свого імені, має відокремлене майно, поточні та інші рахунки в установах банків, печатку з власним найменуванням, штампи, емблеми, затверджені у встановленому порядку товарний, фірмовий знак та інші атрибути.

У своїй діяльності підприємство керується Конституцією України, законами України, указами і розпорядженнями Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, Статутом та іншими документами

Організаційна структура, характеристика та аналіз діяльності за останні п'ять років ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» наведена в додатку Г (рис. Г.1.).

Як видно з організаційної структури, однією складовою підприємства є бухгалтерія, яка складається з одного бухгалтера. З метою забезпечення в ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» бухгалтерського обліку і фінансової звітності на підприємстві введені в дію посадова інструкція, в якій визначені функції та обов'язки головного бухгалтера.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 22 червня 2000 року, керівник підприємства зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення

бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів [57].

Податковий облік здійснюється згідно чинного законодавства України. Доходи підприємства обліковуються на основі первинних документів у реєстрах бухгалтерського обліку.

З метою упорядкованості руху та своєчасного одержання первинних документів наказом керівника встановлюється графік документообороту, в якому вказуються дата створення або одержання від інших підприємств та установ документів, прийняття їх до обліку, передання в обробку та до архіву. Тобто під документооборотом розуміють організовану систему створення, перевірки та обробки первинних документів в бухгалтерському обліку від моменту їх створення до передачі в архів.

Графік документообороту оформляється у вигляді схеми або переліку робіт із створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом підприємства, а також усіма виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку та термінів виконання робіт. Контроль за дотриманням графіка документообороту здійснюється головним бухгалтером.

Завершальним етапом процесу документування на підприємстві ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» є забезпечення зберігання документів. Первинні документи та облікові реєстри, що пройшли обробку, фінансові звіти та баланси підлягають обов'язковій передачі до архіву та зберігаються відповідно до нормативно-правових документів. Зберігання всіх документів в архіві забезпечується головним бухгалтером.

Перехід на систему електронного документообороту сприяє вирішенню цієї проблеми, але для цього паперові документи спочатку слід перевести в електронну форму. На підставі первинних документів дані про доходи підприємства відображаються в облікових реєстрах, які потім використовуються для заповнення Головної книги та фінансової звітності.

Бухгалтерську (фінансову) звітність підприємство надає засновнику, органам статистики по формам і встановлені строки. Товариство веде бухгалтерський і статистичний облік та звітність у встановленому порядку.

Ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «АГРОБЕЙКЕР», як і на більшості підприємств, автоматизовано. Підприємство використовує програму 1С: Бухгалтерія.

Визначимо ефективність здійснення фінансово-господарської діяльності ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» виходячи з аналізу динаміки його доходів та витрат (Додаток Г, табл. Г.1).

Аналіз динаміки доходів і витрат ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» дозволяє відмітити поступове збільшення суми чистого доходу на 2130,3 тис. грн. у 2018 році порівняно з 2017 роком. Ця позитивна зміна є наслідком збільшення доходу від реалізації продукції, яке становило протягом 2018 році 30190,1 тис. грн, а в 2017 році ця сума була 19337,0 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції збільшилась на 2280,7 тис. грн. у 2018 році порівняно з 2017 роком, та на 3644,0 тис. грн. у 2017 році порівняно з 2016 роком. Як слідство при збільшенні доходів підприємства на протязі трьох років, відбулось і збільшення чистого прибутку на підприємстві на 1107,5 тис. грн. у 2018 році порівняно з 2017 роком, та на 27,0 тис. грн. у 2017 році порівняно з 2016 роком. Таким чином можливо зробити висновок, що за останні роки поступово зростає потужність підприємства.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві передбачає розробку його облікової політики. Основна її мета – забезпечити одержання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан підприємства, результати його діяльності, необхідні для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття відповідних рішень. Документальне оформлення облікової політики ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» здійснюється у вигляді системи внутрішніх організаційно-розпорядчих документів, в центрі якої Наказ про облікову політику (додаток Д).

Наказ про облікову політику є основним внутрішнім документом, яким регулюється організація облікового процесу на підприємстві, є обов'язковим для виконання всіма службами та працівниками підприємства.

Облікова політика ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» застосовується у такий спосіб, щоб фінансові звіти повністю відповідали усім вимогам Закону та кожного конкретного Положення (стандарту). Застосовувати передусім ті підходи та методи обліку для ведення бухгалтерського обліку та подання інформації у фінансових звітах, які передбачені Положеннями (стандартами) та найбільше адаптовані до діяльності підприємства.

Згідно НСПБО 1 ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів проводиться за принципом нарахування та відповідності доходів і витрат, за яким для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження і сплати грошей.

Доходи і витрати включаються до складу звіту про фінансові результати на підставі принципу нарахування і відображаються в бухгалтерському обліку та фінансових звітах тих періодів, до яких вони відносяться згідно ПСБО 15 «Дохід» і 16 «Витрати».

Звітність підприємства за останні п'ять років наведено в додатках Л1-Л5.

2.2. Порядок формування та оподаткування фінансових результатів

На розмір отриманих підприємством фінансових результатів (прибутку або збитку) впливає достовірність та об'єктивність визнання доходів і витрат підприємства. Згідно П(С)БО 15, доходи визнаються під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [47].

У відповідності до норм П(С)БО 16, витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені [48].

У національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» надано такі визначення прибутку і збитку:

- прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати;
- збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати [20].

В сільськогосподарських підприємствах, крім розглянутих вище норм і правил ведення бухгалтерського обліку існують і суттєві особливості формування фінансових результатів, які зумовлені прийнятим П(С)БО 30 «Біологічні активи» [49].

Згідно з п. 19 П(С)БО 30 «Біологічні активи» до складу фінансових результатів агроформувань входять:

- фінансовий результат від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів;
- фінансовий результат від реалізації запасів – сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на місці продажу;

– фінансовий результат від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю, за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу .

Існують вагомі суперечності між П(С)БО 30 та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують ведення бухгалтерського обліку аграрними формуваннями, зокрема з методикою калькулювання собівартості продукції аграрними формуваннями відповідно до Методичних рекомендацій з обліку витрат і калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції № 1315.

Достовірність формування фінансового результату є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкове дотримання яких вимагає законодавча база, зокрема, концептуальні основи складання та подання фінансових звітів, міжнародні стандарти фінансової звітності, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», План рахунків, Інструкція про застосування плану рахунків, національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, накази Міністерства статистики тощо.

Формування фінансових результатів відбувається шляхом зіставлення доходів від операційної, фінансової та іншої звичайної діяльності з відповідними витратами за певний період часу.

Згідно з національним планом рахунків для обліку доходів передбачено рахунки 7 класу, для обліку витрат обов'язковим є застосування рахунків 9 класу. Таким чином, на розмір отриманих підприємством фінансових результатів (прибутку або збитку) впливає достовірність та об'єктивність визнання доходів і витрат підприємства.

Формування фінансового результату підприємств ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» наведено у додатку Е, рис.Е.1.

Фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток) визначається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Фінансовий результат до оподаткування в бухгалтерському обліку формується шляхом визначення різниці між доходами та витратами.

Фінансовий результат до оподаткування, сформований протягом звітного періоду, формується на рахунку 79 «Фінансові результати». Це активно-пасивний рахунок, бо фінансовим результатом може бути як додатна різниця між доходами та витратами — прибуток, так і від’ємна різниця — збиток. За кредитом рахунку 79 відображають суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, а за дебетом — суми в порядку закриття рахунків обліку витрат. Таким чином, дані рахунку 79 відповідатимуть даним розділу І форми №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). У цьому Звіті визначаються проміжні фінансові результати — валовий прибуток або збиток, заради яких і було створене підприємство; фінансовий результат від операційної діяльності; та кінцеве визначення прибутку або збитку після оподаткування, — з метою визначення податку на прибуток.

Згідно з Податковим Кодексом передбачено, що об’єкт оподаткування податком на прибуток підлягає визначенню на підставі даних бухгалтерського обліку шляхом коригування фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності, на різниці, які збільшують або зменшують фінансовий результат до оподаткування, відповідно до положень такого розділу, а саме [46]:

- амортизації необоротних активів;
- резервів (забезпечень);
- обмежень окремих видів витрат та преференцій тощо.

При цьому для платників з річним доходом до 20 млн. грн. надано можливість визначати об’єкт оподаткування податком на прибуток на підставі даних бухгалтерського обліку без проведення коригувань, і це стосується ТОВ «АГРОБЕЙКЕР».

Для того щоб перетворити «бухгалтерський» прибуток на «податковий», недостатньо інформації, наведеної у Звіті про фінансові результати. Треба знати, з чого складається кожен рядок такого Звіту. Так як показник «бухгалтерського» прибутку використовуватиметься з метою оподаткування, слід максимально ретельно ставитися до його визначення, адже кожна

операція, що вплинула на формування «бухгалтерського» прибутку, пильно розглядатиметься податківцями під час перевірок. Отже, слід приділяти належну увагу і документальному оформленню абсолютно всіх операцій, які вплинули на фінансовий результат до оподаткування. Документальне оформлення операцій щодо визначення доходів та витрат, наведено у додатку Е, табл..Е.2 та табл.Е.3.

Також тим платникам податку на прибуток, яким треба зробити коригування фінансового результату до оподаткування, слід чітко виокремлювати витрати на продукцію та витрати звітного періоду. Але це стосується великого та середнього бізнесу.

Величина фінансового результату визначає можливість подальшого розвитку підприємства і створює запас фінансової стійкості, який дає змогу підприємству своєчасно реагувати на зміни у ринковій кон'юнктурі. Диверсифікація діяльності підприємства з метою пошуку додаткових джерел отримання прибутку зумовлює необхідність визначення фінансового результату не тільки в розрізі видів, передбачених діючою формою фінансової звітності «Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», але й визначення результату основної діяльності структурного підрозділу підприємства

2.3. Облік фінансових результатів та їх оподаткування

Завдання бухгалтерського обліку фінансових результатів полягає у визначенні кількісних і якісних параметрів фінансового результату: прибуток чи збиток; формування даних щодо фінансових результатів для потреб складання фінансової звітності й податкових декларацій; інформаційне забезпечення порядку розподілу прибутку та здійснення операцій щодо розрахунків за сумами належних до бюджету податків та обов'язкових платежів, з акціонерами та засновниками за нарахованими їм дивідендами, формування резервів власного капіталу тощо.

У плані рахунків для обліку фінансових результатів підприємства передбачений рахунок 79 «Фінансові результати». У відповідності до загально визначеної класифікації видів діяльності в нормативно-методологічній і законодавчій базі з бухгалтерського обліку, рахунок 79 має такі субрахунки:

791 – «Результат операційної діяльності»;

792 – «Результат фінансових операцій»;

793 – «Результат іншої діяльності».

За дебетом рахунку 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток, за кредитом – суми в порядку закриття рахунку обліку доходів. Кредитове сальдо на рахунку 79 при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

Доходи від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства обліковуються на рахунках класу 7 «Доходи і результати діяльності» (Додаток Ж, табл. Ж.1).

Найбільш ефективною для сільськогосподарських підприємств є класифікація фінансових результатів за видами діяльності. При цьому практично збігаються прибуток (збиток), визначений за результатами розрахунків у бухгалтерському і податковому обліку. [27]

Доходи від реалізації продукції, товарів (робіт, послуг) та інших активів визначаються в разі наявності таких умов:

- покупець передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);
- підприємство не здійснює надалі управління та контролю за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума доходу (виручки) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Для цих операцій призначений рахунок 70 «Доходи від реалізації». Аналітичний облік доходів від реалізації ведеться за видами (групами продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами збуту та іншими напрямками, визначеними підприємством.

У додатку Ж, табл. Ж.2 наведена кореспонденція рахунків з обліку доходів від реалізації продукції ТОВ «АГРОБЕЙКЕР».

На рахунку 71 «Інший операційний дохід» ведеться узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності підприємства у звітному періоді, крім доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Кореспонденція рахунків з обліку іншого операційного доходу ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» наведена у додатку Ж, табл. Ж.3.

Рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі» призначено для узагальнення інформації про доходи від інвестицій, які здійснені в асоційовані, дочірні або спільні підприємства та облік, яких ведеться за методом участі в капіталі.

Аналітичний облік доходів від участі в капіталі ведеться за кожним об'єктом інвестування та іншими ознаками, визначеними підприємством.

На рахунку 73 «Інші фінансові доходи» обліковуються доходи, які виникають у ході фінансової діяльності підприємства, зокрема дивідендів, відсотків та інших доходів від фінансової діяльності, які не обліковуються на рахунку 72.

Аналітичний облік фінансових доходів ведеться за об'єктами інвестування. Кореспонденція рахунків з обліку доходу від інших фінансових доходів ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» наведена у додатку Ж, табл. Ж.4.

На рахунку 74 «Інші доходи» обліковуються доходи, які виникають в процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю підприємства.

Сума дооцінки об'єктів необоротних активів у випадках, передбачених Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Кореспонденція рахунків з обліку інших доходів ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» наведена у додатку Ж, табл. Ж.5

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності визначаються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», яке застосовується всіма підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності.

Витрати повинні визнаватися витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. У випадку, коли актив може забезпечувати одержання економічної вигоди протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.

Для узагальнення інформації про витрати підприємства щодо операційної, інвестиційної, фінансової діяльності та про витрати за надзвичайним подіями у синтетичному обліку використовуються рахунки класу 9 «Витрати діяльності».

(Додаток 3, табл. 3.1). За дебетом рахунків цього класу відображаються суми витрат, за кредитом – списання суми витрат у кінці звітного року або щомісяця на рахунок 79 «Фінансові результати».

Облік кредитових оборотів за рахунками 9 класу ведеться в Журналі № 5 (№ 5А). За рахунками 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99 облік ведеться у розділі I цього Журналу, а за рахунком 91 - у розділі III Журналу № 5 (№ 5А).

Рахунок 90 «Собівартість реалізації» призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої готової продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг.

За дебетом рахунку 90 «Собівартість реалізації» відображається виробнича собівартість реалізованої готової продукції, що відображається у розділі III Журналу № 5 / № 5А), за кредитом - списання в порядку закриття дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати» (Дт 79 - Кт 90).

Кореспонденція рахунків з обліку витрат ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» наведена у додатку 3, табл. 3.2.

Визначення фінансового результату полягає у визначенні чистого прибутку (збитку) звітного періоду. З цією метою в бухгалтерському обліку передбачається послідовне зіставлення доходів та витрат.

Фінансовий результат від операційної діяльності визначається як різниця між сумою «валового прибутку» та інших операційних доходів і витратами (адміністративними, витратами на збут, та іншими витратами).

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування визначається як різниця між сумою фінансового результату від операційної діяльності і (доходу від участі в капіталі, інших фінансових доходів) та витрат (фінансових, від участі в капіталі, інших витрат). Фінансовий результат від звичайної діяльності визначається з врахуванням податку на прибуток шляхом віднімання суми податку від прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування

У додатку 3, табл.3.3 надана картка рахунку 79 підприємства ТОВ «АГРОБЕЙКЕР», а у додатку 3, табл. 3.4 картка рахунку 981 «податок на прибуток від звичайної діяльності» ТОВ «АГРОБЕЙКЕР».

Для ефективної організації обліку фінансових результатів на ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» повинно розробити власний робочий план рахунків. При складанні робочого плану рахунків необхідно максимально забезпечувати потрібною фінансово-економічною інформацією управлінські структури підприємства, гарантувати прозорість фінансового обліку та фінансової звітності, сприяти збереженню комерційної таємниці.

Висновки за розділом 2

Дослідження сучасного стану обліку та оподаткування фінансових результатів дозволило зробити наступні висновки:

1. Фінансовий результат ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» є основною частиною бухгалтерського обліку, адже займає вирішальне місце у діяльності. Головною метою створення та функціонування підприємства на ринку є фінансовий результат, що виступає у формі прибутку, який визначає ефективність його діяльності. На основі фінансових результатів ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» можна проаналізувати стан підприємства на ринку, а саме його ліквідність та рентабельність.

2. Облік фінансових результатів на ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» ведеться на рахунку 79 «Фінансові результати» згідно з чинним планом рахунків. На рахунок 79 «Фінансові результати» закриваються рахунки класів 7 та 9, а саме списуються доходи та витрати підприємства. Своєю чергою, рахунок 79 «Фінансові результати» закривається на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

3. Вся інформація про фінансовий результат ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» відображається у річних та квартальних фінансових звітах. Найбільш змістовним звітом є звіт форми № 2-м «Звіт про фінансові результати».

4. У процесі організації бухгалтерського обліку фінансових результатів, необхідно:

- *забезпечити правильне визначення та достовірну оцінку витрат, доходів і фінансових результатів діяльності;

- *розмежування витрат, доходів і фінансових результатів діяльності за кожною класифікаційною групою;

- *надання повної та достовірної інформації про витрати й доходи діяльності у різних видах звітності, а також про наявність і використання чистого прибутку;

- *запровадити повне документальне оформлення та своєчасне відображення в облікових регістрах витрат, доходів і фінансових результатів діяльності;

*здійснювати контроль за правильним визначенням фінансового результату за видами діяльності підприємства та загалом за підприємством для цілей оподаткування.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

Отже, пріоритетним напрямом забезпечення ефективного економічного розвитку аграрних підприємств, у тому числі для ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» є прийняття управлінських рішень щодо формування доходів, витрат і фінансових результатів від основної діяльності, що пов'язано з виробництвом і реалізацією сільськогосподарської продукції, біологічних активів і додаткових біологічних активів.

В умовах ринкової економіки для досягнення стійкої конкурентоспроможності та забезпечення оптимального економічного ефекту потрібно запроваджувати ефективну систему управління фінансовими результатами підприємства. [42]

Говорячи про управління фінансовим результатом суб'єкта господарювання багато вчених – теоретиків та практиків частіше за все мають на увазі управління саме позитивним результатом – прибутком, його розподілом та перерозподілом, рідше – мінімізацію збитків, зведення їх до нуля та стратегію поновлення отримання прибутку. [42]

Прийняття управлінських рішень щодо формування фінансових результатів аграрних підприємств є надзвичайно важливим аспектом їх діяльності і передбачає розробку певних організаційно-методичних заходів для створення цілісної системи управління прибутком підприємств. [42]

Основними елементами організаційно-методичної системи управління прибутком ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» є:

- ✓ організаційне забезпечення;
- ✓ інформаційне забезпечення;
- ✓ системи і методи аналізу прибутку;
- ✓ системи і методи планування прибутку;

У системі управління формуванням фінансових результатів ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» визначальним є саме інформаційне забезпечення, яке передбачає систематизацію облікової інформації та розкриття її у фінансовій звітності про доходи, витрати та фінансові результати від сільськогосподарської діяльності.

Сучасні ринкові взаємовідносини ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» з контрагентами складні, тому підприємство повинно організувати таку систему бухгалтерського обліку, яка забезпечить управлінців надійною, своєчасною, корисною інформацією про фінансово-господарську діяльність та допоможе приймати обґрунтовані фінансові та управлінські рішення, спрямовані на забезпечення стійкості підприємств.

У сучасних умовах розвитку ринкових відносин та посилення конкуренції серед аграрних товаровиробників виникає безліч проблем і невирішених питань щодо забезпечення ефективного розвитку підприємства та посилення його конкурентних позицій на ринку:

1. Який вплив на прибуток мало б зниження ціни реалізації чи реалізація більшої кількості продукції певного виду?
2. Який обсяг діяльності забезпечить відшкодування всіх витрат?
3. Скільки підприємству слід реалізувати продукції окремого виду для одержання бажаного прибутку?

Дієвим і практичним засобом визначення взаємозв'язку і взаємозалежності між цими факторами, а отже, й інструментарієм управління фінансовим результатом є методика аналізу співвідношень «витрати – обсяг – прибуток» (або CVP-аналіз; «Cost – Volume – Profit»). Цей вид аналізу вважається одним із найбільш ефективних засобів планування і прогнозування діяльності підприємства. Він дає змогу:

- оптимізувати пропорції між змінними і постійними витратами;
- оптимізувати пропорції між ціною й обсягами реалізації продукції;
- мінімізувати підприємницький ризик;
- оцінювати та прогнозувати фінансові результати;
- виявляти резерви та забезпечувати достатній запас фінансової стійкості;
- обґрунтувати рекомендації щодо покращення роботи підприємства.

Для забезпечення прибутковості аграрних підприємств в умовах мінливої кон'юнктури ринку необхідним є визначення обсягу реалізації того чи іншого виду сільськогосподарської продукції та біологічних активів, за

якого досягається беззбитковість виробництва. Розрахований завчасно рівень беззбитковості виробництва та реалізації того чи іншого виду робіт та послуг дасть можливість управлінському персоналу побачити, який обсяг виробництва або діяльності зможе приносити прибутки. Точка беззбитковості точно відображає зв'язок між витратами, обсягом та прибутками. Вона завжди покаже, який мінімум продажів необхідний, щоб підприємство працювало без збитків. Але сказати, зміцнився чи погіршився фінансовий стан господарства, точка беззбитковості може не завжди. Для відповіді на останнє питання на допомогу точці беззбитковості приходять такий показник, як «запас фінансової міцності». Його завдання – показати, наскільки близько підприємство наблизилося до межі, за якою починаються збитки. Точніше – на скільки відсотків може бути знижений обсяг реалізації для збереження беззбитковості (якщо фактичний обсяг реалізації нижче точки беззбитковості, то запас фінансової міцності покаже, на скільки відсотків необхідно збільшити обсяг реалізації для досягнення беззбиткового рівня роботи).

Таким чином, аналіз беззбитковості і планування прибутку аграрних підприємств повинен проводитися регулярно і включати:

- 1) розрахунок мінімально допустимого обсягу продажів – точки беззбитковості – у цілому по підприємству і по кожному виду продукції та біологічних активів;

- 2) оцінку того, наскільки далеко реальні продажі знаходяться від мінімально допустимого рівня – розрахунок «запасу міцності». Зростання «запасу міцності» розповість нам про зміцнення фінансового положення, зниження – про необхідність коригувань (зниження витрат, збільшення реалізаційних цін, зміну пропорцій між продажами окремих видів продукції).

Сільськогосподарське виробництво є специфічною галуззю економіки, яка характеризується високим рівнем ризику та невизначеності господарської діяльності, однією з причин цього є те, що в сільському господарстві економічний процес відтворення тісно переплітається з природними (біологічними) процесами.

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин діяльність аграрних підприємств проходить у динамічних, часто змінюваних умовах. А отже, виникає необхідність миттєвого реагування на зміни у зовнішньому середовищі, яке створює безперервні загрози позиції господарства на ринку. Швидкість реагування пов'язана з раціональним використанням внутрішніх можливостей розробки і реалізації власної стратегії розвитку як комплексу специфічних заходів щодо вибору стратегічних напрямів розвитку, визначення основних цілей, спрямованих на реалізацію найкращих із можливих варіантів оптимального виробництва і реалізації продукції за умови раціонального використання ресурсного потенціалу, створення сприятливих внутрішніх та зовнішніх умов успішного функціонування. Відповідно, управлінські рішення мають бути спрямовані передусім на максимальне використання внутрішніх резервів – ефективність використання виробничо-ресурсного потенціалу, розробку і реалізацію відповідних стратегічних заходів і напрямів діяльності, які б дали аграрним підприємствам змогу не тільки виживати в складних умовах під впливом факторів зовнішнього середовища, а й забезпечити в подальшому сталий розвиток за рахунок використання власних резервів підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності та внутрішніх можливостей протистояння загрозам мінливого зовнішнього середовища.

Прибутковість виробництва аграрних підприємств значною мірою забезпечується оптимальною структурою виробництва з урахуванням наявного ресурсного потенціалу та вибору виробництва тих культур, які мають найменші витрати на виробництво та користуються попитом на аграрному ринку.

Визначення оптимальної виробничої програми – досить складний процес. Це пов'язано з особливостями планування сільськогосподарського виробництва, а також великою кількістю факторів, які впливають на виробничий процес і взаємовідносини між галузями. Внаслідок цих особливостей сільськогосподарські підприємства, як і будь-яка складна

система, мають велику кількість варіантів галузевої структури, з яких один – найкращий.

Отже, дієвим інструментарієм у системі управління фінансовим результатом ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» є застосування методів економіко-математичного моделювання перспективного плану розвитку, а саме симплексного методу лінійного програмування з урахуванням системи факторів впливу та взаємозв'язаних показників на ефективність виробничо-господарської діяльності, а саме:

- обов'язкове виконання довгострокових угод зі споживачами на поставки окремих видів сільськогосподарської продукції;
- досягнення максимального рівня раціонального й ефективного використання виробничо-ресурсного потенціалу підприємства, постійного зростання продуктивності праці;
- забезпечення мінімізації довгострокових і поточних витрат на одиницю продукції, одиницю земельної площі або умовну голову худоби за постійного підвищення врожайності сільськогосподарських культур у рослинництві і продуктивності худоби в тваринництві;
- забезпечення максимальної прибутковості сільськогосподарського підприємства за рахунок зміцнення сильних сторін підприємства в протистоянні йому зовнішніх загроз, у тому числі конкурентів.

За однакового набору інформації в розширеній економіко-математичній моделі рішення може бути за такими критеріями оптимізації, як мінімум витрат на виробництво продукції, максимум обсягу реалізації продукції, максимум отриманого прибутку.

На сьогоднішній день ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» в силу того, що належить на суб'єкта малого підприємництва не застосовує управлінський облік. Але в майбутньому при збільшенні обсягів діяльності, управлінський облік може стати дієвим інструментом для зростання показників діяльності, а саме позитивних фінансових результатів.

3.2. Удосконалення обліку фінансових результатів за умов застосування інформаційних систем і технологій

Призначення інформаційної технології полягає у цілеспрямованому створенні, зберіганні, обробці, передаванні та відображенні релевантної інформації з найменшими витратами і у відповідності до умов соціально-економічного середовища, в якому вона функціонує. Відповідно до цього, застосування інформаційних технологій сприяє вирішенню багатьох проблем, пов'язаних з використанням інформації для управління фінансово-економічними процесами.

Управління діяльністю підприємства, що у цьому аспекті розглядається як комплексна багатоелементна система, потребує значного обсягу якісної та релевантної інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище існування для прийняття рішень. Але така інформація сама по собі не існує в інформаційному середовищі; вона є результатом відбору та обробки даних, що отримуються з різних джерел. Тому зрозуміло, що необхідною умовою ефективного управління підприємством є створення в його межах відповідної підсистеми, яка б займалася задоволенням його інформаційних потреб (додаток К, рис.К.1).

У сучасних умовах все більшої актуальності набуває автоматизація бізнес-процесів, що відбуваються на підприємстві. Якщо раніше інформаційна підсистема, зазначена на схемі (рис.3.1), передбачала переважно «ручну» обробку інформації (тобто інформація існувала на паперових носіях, що обмежувало можливості її обробки), то зараз підприємство має можливість автоматизувати зазначені процеси, причому у тому обсязі, у якому це буде найбільш ефективним. За масштабом автоматизації діяльності підприємства, можна виділити такі її види (рис.3.2).

За даною схемою (рис.3.2), найбільш вузькою є автоматизація лише процесів бухгалтерського обліку. Вона передбачає створення комп'ютерної мережі (або одного автоматизованого робочого місця бухгалтера) у взаємодії

з відповідними технічними засобами та встановлення програмного забезпечення, яке дозволяє здійснювати лише ведення бухгалтерського обліку. Автоматизація процесів обробки інформації передбачає також встановлення програмного забезпечення, яке дозволяє здійснювати будь-яку обробку бухгалтерської інформації, необхідну для створення даних, достатніх для прийняття управлінських рішень. Суцільна автоматизація діяльності підприємства додатково передбачає наявність значної кількості технічних засобів, які автоматизують навіть процеси введення первинної інформації в систему бухгалтерського обліку. При цьому усі технічні засоби складають єдину систему, яка забезпечує ефективний облік, аналіз і контроль за діяльністю підприємства.

Ринок бухгалтерського програмного забезпечення представлений широким асортиментом та дозволяє здійснити вибір як між програмами, що потрібно інсталиувати на комп'ютер, так і між онлайн-програмами. Найпопулярнішою програмою для ведення бухгалтерського обліку є «1С:Бухгалтерія для України» (далі – «1С:Бухгалтерія»).

При виборі програмного продукту слід враховувати такі критерії вимог до нього, як: базовий функціонал програми; оперативність відображення змін законодавства; зручність інтерфейсу; наявність методичної літератури; технічна підтримка партнера; можливість первісного переносу даних і роботи в роздільному режимі (праця в умовах віддаленого доступу); відкритість системи; гнучкість системи; можливість експорту-імпорту даних з іншими програмними комплексами; комплексність системи; захищеність системи (від внутрішніх користувачів та зовнішніх факторів); масштабність; вартість та порядок ліцензування.

Однією з основних відмінностей є варіант постачання програми, а саме локальна та мережева версія програми. Наприклад, програма «Діловод» має лише мережеву версію. До недоліків такого постачання слід віднести залежність користувачів програмного продукту від інтернету. Інші програми, навпаки, дозволяють працювати тільки у локальній мережі, тим самим

обмежуючи доступ користувачів до даних в будь-який момент часу незалежно від їх місцезнаходження. На відміну від інших, в програмах «1С:Бухгалтерія» та «IT-Enterprise: Бухгалтерія» реалізована можливість роботи як в локальній, так і в мережевій версіях. Ще одна суттєва відмінність полягає у наявності/відсутності можливості ведення бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних стандартів. Така функціональна опція доступна тільки в програмах «IT-Enterprise: Бухгалтерія», «SAP» та «1С-ПРО». Для підприємств, які ведуть облік за міжнародними стандартами, цей функціонал є дуже важливим. В програмному продукті «Парус-Бухгалтерія» функціональні можливості щодо ведення розрахунків за заробітною платою, та інше.

Для великих підприємств характерна складність фінансово-економічних процесів, що відбуваються в процесі його діяльності; це відображається у зростанні об'ємів інформації, необхідної для прийняття ефективних управлінських рішень, а також у підвищенні складності її обробки. Тому для великих підприємств є доцільним впровадження так званих корпоративних автоматизованих систем обробки інформації, які є найвищим рівнем автоматизації бізнес-процесів. Корпоративні автоматизовані системи дозволяють повністю автоматизувати інформаційне забезпечення діяльності підприємства.

Застосування корпоративних автоматизованих систем, виходячи з їх функціональних можливостей, дозволяє вирішити не лише завдання, пов'язані з аналізом, прогнозуванням і плануванням діяльності підприємства, а й проблеми, пов'язані із забезпеченням менеджменту необхідною інформацією для прийняття рішень на всіх рівнях управління.

Технологічний процес обробки даних з використання комп'ютерної форми бухгалтерського обліку поділити на три етапи.

Першим етапом облікового процесу є збір і реєстрація первинних даних для обробки на комп'ютері.

На другому етапі проводиться формування масивів облікових даних на електронних носіях: журналу господарських операцій, структури синтетичних

і аналітичних рахунків, довідників аналітичних об'єктів, постійної інформації. Одночасно здійснюється контроль за процесом обробки інформації, записаної в масивах облікових даних.

Кінцевим етапом процесу є отримання результатів за звітний період на запит користувача або у вигляді реєстрів синтетичного обліку, аналітичних таблиць, довідок з бухгалтерських рахунків, або відображенням на екрані дисплею потрібної інформації.

Основні принципи комп'ютерної форми бухгалтерського обліку наступні:

- одному журналу хронологічного запису відповідає багато реєстрів систематичного запису;
- накопичення і багаторазове використання облікових даних;
- один синтетичний рахунок – багато аналітичних рахунків. Кількість рахунків аналітичного обліку залежить від цілей, поставлених керівництвом перед обліком, і нічим не обмежується;
- автоматичне отримання інформації про відхилення від встановлених норм, нормативів, завдань тощо;
- одержання звітних показників в режимі діалогу «людина–комп'ютер»;
- автоматичне формування всіх облікових реєстрів і форм звітності на основі даних, відображених в системі рахунків.

ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» в своїй діяльності застосовує програму «1С.Бухгалтерія». Ця автоматизована форма бухгалтерського обліку дозволяє підприємству проводити комплексну обробку облікової інформації. Програма дозволяє планувати оплати, має платіжний календар. В програмі є всі документи, необхідні для ведення фінансового обліку у виробництві.

Недоліками даної програми є те, що ряд функцій в 1С неможливо реалізувати: У першу чергу - це робота з графікою, вона відсутня. У переважній більшості випадків, щоб «1С: Бухгалтерія» вирішувала всі поставлені перед нею завдання, програму доводиться допрацьовувати. В «1С: Бухгалтерії» утруднений пошук помилок, зроблених під час обробки

документів. Програма «1С: Бухгалтерія» досить складна в освоєнні і вимагає спеціального навчання користувачів.

Висновки за розділом 3

За результатами дослідження можливо зробити наступні висновки:

1. На сучасному етапі розвитку національної економіки діяльність аграрних підприємств, у тому числі ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» відбувається в часто змінюваних умовах, що негативно позначається на загальних показниках їх виробничо-господарської діяльності. Стратегічний розвиток аграрних підприємств повинен бути орієнтований на збільшення фінансових результатів виробничо-господарської діяльності за рахунок зростання обсягів виробництва і підвищення якості продукції за оптимальних витрат на її виробництво, що, своєю чергою, забезпечить високий рівень їх ефективності.

2. Для забезпечення стабільного розвитку ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» основним пріоритетом у системі управління фінансовими результатами має стати реалізація управлінських заходів, спрямованих на оптимізацію величини фінансових результатів, а саме:

- планування і прогнозування прибутку підприємства на основі оптимального співвідношення постійних і змінних витрат, ціни та обсягів виробництва продукції;

- розробка оптимальної програми виробництва основних видів продукції відповідно до вимог ринку і потреб споживачів з урахуванням внутрішніх можливостей використання наявного ресурсного потенціалу, що дасть змогу оптимізувати отримання прибутків на одиницю залучених у виробництво земельних та інших ресурсів;

3. Багатогалузевий характер сільськогосподарської діяльності ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» зумовлює пріоритетність впливу на фінансовий результат низки факторів, з яких можна виокремити основні: обсяг і структуру певного

виду реалізованої продукції, ціну реалізації та понесені витрати на її виробництво та реалізацію.

4. Проведений аналіз найпопулярніших бухгалтерських програм дозволив спрогнозувати варіанти вибору програмного забезпечення підприємством. Для підприємств, бухгалтерський облік яких буде вестися в «хмарі», краще обрати такі програмні продукти, як «1С:Бухгалтерія», «Діловод» або «IT-Enterprise: Бухгалтерія». Наступним кроком для конкретизації програмного продукту повинно стати рішення щодо функціоналу, який необхідний, та оцінка фінансових можливостей для вкладення в програмний продукт. Наведений список бухгалтерських програм не є вичерпним, на українському ринку представлено набагато більше програмних продуктів для ведення обліку. Крім того, на вимогу часу з'являються нові, які враховують існуючі потреби.

ВИСНОВКИ

В умовах трансформаційних змін ринкової економіки стратегічний розвиток аграрного сектору та підвищення його конкурентоспроможності значною мірою залежать від ефективного функціонування підприємницьких структур агробізнесу. Виробничо-господарська діяльність аграрних підприємств відбувається в умовах нестабільності та змін у зовнішньому середовищі, непрогнозований вплив яких негативно позначається на показниках ефективності господарювання та призводить до ризикованості здійснення виробничо-господарських операцій, зниження рівня їх конкурентоспроможності. Одним із домінуючих показників ефективного

функціонування сільськогосподарських підприємств є саме фінансовий результат.

Фінансовий результат - це прибуток або збиток який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та надає комплексної оцінки ефективності цієї діяльності.

Як економічна категорія фінансові результати визначається як різниця між сукупною виручкою та сукупними витратами підприємства. Перевищення валових сукупної виручки над сукупними витратами стає можливим завдяки створення додаткової вартості.

Облік фінансових результатів повинен ґрунтуватися на основних принципах бухгалтерського обліку й фінансової звітності та встановити контроль за дотримання цих принципів.

Метою нормативного регулювання бухгалтерського обліку є забезпечення доступу всіх заінтересованих користувачів до інформації та звітності, яка дає об'єктивну картину фінансового становища і результатів діяльності суб'єкта господарювання. Регулюванню з боку держави підлягають аспекти бухгалтерського обліку, аудиту, які пов'язані з узагальненням інформації та складанням звітності, потрібної зовнішнім користувачам.

ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» створено з метою здійснення підприємницької діяльності для одержання прибутку. Основною діяльністю базового підприємства є виробництво та реалізація сільськогосподарської продукції.

Методичні засади формування, оцінки та визнання у бухгалтерському обліку інформації про доходи, витрати й фінансові результати діяльності, а також порядок їх розкриття у фінансовій звітності визначають П(С)БО 15 «Дохід», П(С)БО 16 «Витрати», норми яких поширюються на підприємства (організації) та інших юридичних осіб незалежно від форм власності.

Особливістю документування операцій з витратами, доходами та фінансовими результатами підприємства є те, що для них безпосередньо не

затверджено типових форм документів. Документальне підтвердження здійснення доходів та витрат залежить від їх виду.

Віднесення доходів і витрат на фінансові результати оформлюється розрахунком бухгалтерії. Довідки та розрахунки бухгалтерії слугують також для відображення накопичення фінансових результатів різних видів діяльності та зарахування до складу нерозподіленого прибутку (збитку). Відображення інформаційних даних щодо використання прибутку в бухгалтерському обліку здійснюється на підставі розрахунків і довідок бухгалтерії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П. Й. Прибуток: економічна суть, проблеми визначення та облікового відображення / П. Й. Атамас // Академічний огляд. – 2014. – № 1 (40). – С. 50-55.
2. Балдик Д.О. Формування фінансово-економічних результатів діяльності 3. сільськогосподарських підприємств / Д.О. Балдик // Молодий вчений. – 2016. – № 5. – С. 8-12.
3. Беляєва С.В. Процесний підхід як основа операційної стратегії / С.В. Беляєва // Вісник Хмельниц. нац. ун-ту. – 2009. – Т. 1. – № 3. – С. 19–22.
4. Білик В. Г. Облік і відображення в звітності фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств в умовах реформування /

- В. Г. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. – К. : Науково-дослідний економічний інститут, 2014. – Вип. 1. – С. 127-129.
5. Бланк И.А. Финансовый менеджмент : [учеб. курс] / И.А. Бланк. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2001. – 528 с.
  6. Бланк І.А. Управління прибутком / І.А. Бланк. – К.: Ніка-Центр, 2007. – 768с.
  7. Бондар М.І. Звітність підприємства: Підручник. / М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 570 с.
  8. Бондар М.І. Фінансовий облік: підручник: у 2 ч. – Ч. 1, М.І. Бондар, В.І. Єфіменко, Л.Г. Ловінська та ін. / за заг. ред. М.І. Бондаря та Л.Г. Ловінської. – К.: КНЕУ, 2012. – 553 с.
  9. Бурковська А. В., Жигало В. І., Економічна сутність фінансових результатів діяльності для сільськогосподарських підприємств України // Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics», №8 (2018)
  - 10.Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Бутинець Ф. Ф., Чижевська Т. А., Герасимчук Н. В. – Житомир : ЖІТІ, 2012. – 448с.
  - 11.Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку : підручник для студентів спеціальності «Облік і фінанси» вищих навчальних закладів / за редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-тє вид., доп і перероб. – Житомир : ПП «Рута», 2014. – 592 с.
  - 12.Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.О. Вороніна – Харків, 2009. – 23 с.
  - 13.Галицький О. М. Особливості обліку фінансових результатів сільськогосподарської діяльності та їх відображення в фінансовій звітності / О. М. Галицький, В. Г. Кожем'якіна // Аграрний вісник Причорномор'я. Економічні науки. – 2014. – Вип. 75. – С. 46-49.

14. Галушак І.Є., Савчук В.П. «Облік доходів: Сучасний стан і напрями вдосконалення» URL: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2014-2/statti/15.pdf>
15. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 - IV. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
16. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч. посібник / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погрішук. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 304 с
17. Гуцаленко Л.В. Формування та облік фінансових результатів відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» / Л.В. Гуцаленко // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 11. – С. 96–99.
18. Дмитрук Н.М. Сутність, склад та напрями вдосконалення обліку доходів від операційної діяльності на підприємствах// URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/5/23.pdf>
19. Добрунік Т.П. Особливості управління фінансовими результатами аграрних підприємств <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bits>
20. Дорохова С.И. Практические рекомендации по организации управленческого учета в компаниях холдингового типа / С.И. Дорохова // Управление корпоративными финансами. – 2013. – № 03(57). – С. 134–143.
21. Єрмаков О.Ю., Маренич Т. Г., Сарапіна О.А., Сучасний стан та пріоритети розвитку системи обліку оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів господарювання агропромислового сектору http://www.ksau.kherson.ua/files/konferencii/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_2018.pdf
22. Йолтухівська Т. В. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «фінансовий результат» / Т. В. Йолтухівська, В. Г. Лопатовський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2015. – № 2. – С. 64-67.

23. Ілюхіна Н.П. Шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на підприємствах / Н.П. Ілюхіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 2. – С. 61–64. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2014_2_12
24. Інструкція «Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції з його застосування»: Наказ МФУ від 30 листопада 1999 р. № 291 (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
25. Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження / Т. Каменська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 12. – С. 39-43.
26. Канцедал Н.А. Документування в системі бухгалтерського обліку: юридичний аспект / Н.А. Канцедал // Економічні науки. «Облік і фінанси». – 2012. – Вип. 9(33). – Ч. 2.
27. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2018 році / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
28. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2014. — 600 с.
29. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
30. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр.
31. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування / Г.О. Крамаренко. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 224 с.
32. Круглова О.А. Моніторинг фінансових результатів підприємств: сутність і модель реалізації / О.А. Круглова, Л.В. Семерунь // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2013. – № 3 (59). – С. 313–319.

33. Кубик В.Д. Проблеми обліку доходів підприємств у світлі застосування національних і міжнародних стандартів обліку
URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2079/1/.pdf>
34. Легенчук С.Ф. Управління бухгалтерським документооборотом на підприємстві: аналіз основних підходів / С.Ф. Легенчук, К.О. Дударєва // Міжнар. бух. облік. — 2013. — № 1 (247). — С. 43–49.
35. Мазур В. П. Економічний зміст поняття фінансових результатів сільськогосподарської діяльності / В. П. Мазур // Облік і фінанси АПК. — 2011. — № 3. — С. 68-71.
36. Маренич Т. Сутність бухгалтерського обліку як системи економічного регулювання / Т. Маренич // Бухгалтерський облік і аудит. — 2009. — № 2. — С. 21-26
37. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 № 1315 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.rada.gov.ua.
38. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. — URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF00062.htm
39. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 15 «Дохід від договорів з клієнтами» URL: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS%2015_ukr_2016.pdf
40. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом МФУ України від 07.02.2013 № 73- URL: www.rada.gov.ua.
41. Ніколаєва С.В. Економічна сутність зміст категорії «Дохід підприємства» URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Oif_apk/2009_3/4_Nikol.pdf

- 42.Одинцова Т.М. СVP-аналіз як інструмент управління фінансовими результатами підприємства / Т.М. Одинцова, О.В. Невмержицька, І.В. Чаус // Фінансовий простір. – 2013. – № 1(9). – С. 90–95.
- 43.Олійник О. В. Формування фінансових результатів сільськогосподарського виробництва / О. В. Олійник // Економіка АПК. – 2003. – № 8. – С. 52-57.
- 44.Патарідзе-Вишинська М. В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / М. В. Патарідзе-Вишинська // Економіка. Управління. Інновації. – 2010. – № 2
- 45.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>
- 46.Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 47.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0860-99>
- 48.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
- 49.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790 URL: www.rada.gov.ua.
- 50.Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку № 88 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
- 51.Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкти малого підприємництва» затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. № 39 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
53. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
54. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
55. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003р. № 851-IV. – [URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
56. Про затвердження Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики: Наказ Державного комітету статистики від 12.01.2011р. № 3- URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11>
57. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN321.html
58. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 №2657-XII - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
59. Проблеми обліку доходів та витрат підприємств / [С.В. Князь, В.П. Залуцький, Н.П. Яворська] // Ефективна економіка. – 2017. – № 2. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5425>
60. Прохар Н. В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики [Електронний ресурс] / Н. В. Прохар, Ю. О. Ночовна. – URL: <http://dspace.uccu.org.ua/bitstream/123456789/421/1/Титул.pdf>
61. Пушкар М. С. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація : монографія / М. С. Пушкар, М. Г. Чумаченко. – Тернопіль : Карт-бланш, 2011. – 336 с.

62. Самоін Л. В. Проблеми класифікації фінансових результатів та шляхи їх вирішення URL: http://library.donntu.edu.ua/fem/vip91/91_07.pdf.
63. Сиротюк Г.В. Аналіз та облік фінансових результатів сільськогосподарських підприємств / Г. Сиротюк, к.е.н., К. Сиротюк // Вісник Львівського національного аграрного університету. Сер: Економіка АПК. – 2013. – № 20(1). – С. 147-153. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_.
64. Скрипник М.Є. Облік і аналіз фінансових результатів в управлінні виробничим підприємством : автореф. дис. ... канд.екоп. наук / М.Є. Скрипник. – К., 2014. – 23 с. – URL: eprints.kname.edu.ua/.../3/arefSKRYPNYK-01-09-2014
65. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М. : Ленинград, 1935. – 112 с.
66. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник / В. В. Сопко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.
67. Теслюк В. М. Проблеми бухгалтерського обліку та звітності аграрних підприємств URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/2010_2/23Tesluk.pdf.
68. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 7-ме вид. допов. і перероб./ Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.
69. Тредіт В.Є. Особливості обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит, 2016 - №7
70. Фальченко О.О. Особливості формування фінансових результатів / О.О. Фальченко, О.І. Артеменко // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2015. – № 26. – С. 154-157.

71. Фінансовий облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ Л.В. Нападовська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова та ін./ За ред. Л.В. Нападовської. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 700 с.
72. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 7-ме вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2016. – 1040 с.
73. Фінансові результати діяльності підприємств за видами економічної діяльності / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
74. Фірко Н. Б. Економічна суть та класифікація доходів підприємства: теоретичний аспект URL: <http://masters.donntu.org/2013/iem/tihonovskaya/-library/article3.pdf>.
75. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 – IV. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>
76. Чернецька О.В. Внутрішні чинники у формуванні системи управління фінансовими результатами сільськогосподарських підприємств / О.В. Чернецька // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2014. – № 5(67). – С. 146–151.
77. Шанін О.В. Тенденції формування фінансово-економічної результативності аграрних формувань України / О. В. Шанін // Економічний аналіз. – 2015. – Т. 20. – С. 93-99.
78. Тредіт В.С., Ковальова О.В. Особливості обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств <http://www.economyandsociety.in.ua>

Фінансові результати великих та середніх підприємств до оподаткування за видами економічної діяльності

Вид діяльності	Фінансовий результат	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат
Усього	62949,8	65,4	187173,2	34,6	124223,4
сільське, лісове та рибне господарство	87,5	87,5	614,9	12,5	527,4
промисловість	3761,0	63,5	59399,7	36,5	55638,7
будівництво	-634,5	64,2	1677,3	35,8	2311,8
оптова та роздрібна торгівля	5713,3	71,8	23996,3	28,2	18283,0
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	7392,6	57,0	12862,3	43,0	5466,7
тимчасове розміщення й організація харчування	-206,2	60,1	349,3	39,9	555,5
інформація та телекомунікація	717,2	64,4	5359,2	35,6	4642,0
фінансова та страхова діяльність	23016,1	69,4	47894,9	30,6	24878,8
операції з нерухомим майном	-4557,3	50,1	2941,8	49,9	7499,1
професійна, наукова та технічна діяльність	28360,7	66,6	30408,2	33,4	2047,5
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	304,4	67,5	1206,4	32,5	902,0
освіта	59,6	67,9	69,4	32,1	9,8
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	19,4	72,2	240,0	27,8	220,6
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	-1171,6	36,8	64,6	63,2	1236,2
надання інших видів послуг	84,6	80,4	88,9	19,6	4,3

Дані наведено на підставі даних Державної податкової служби України

Визначення категорії «фінансові результати» науковцями

Автор	Визначення
В.В. Сопко [66]	Фінансовий результат – прибуток (збиток) від конкретного виду діяльності (виробничої, надання послуг або торгової) визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку) адміністративних витрат та витрат на збут відповідного виду діяльності
Н.М. Ткаченко [10]	Фінансові результати є відображенням доходів діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності [68]. Таку ж позицію підтримує і Ф.Ф. Бутинець та пропонує під прибутком розуміти різницю між доходами від певної діяльності й витратами на її здійснення.
М.В. Патарідзе-Вишинська [44]	Фінансові результати визначення, сформульоване: «прибуток – це чистий дохід, який виражений у грошовій формі, суб'єкта господарської діяльності, і характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та являє собою різницю між усіма доходом і пов'язаними з ними витратами»
І.О. Бланк [5]	Фінансовий результат – це втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
- (мінус)
Податок на додану вартість Акцизний податок Інші вирахування з доходу
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
- (мінус)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
Валовий прибуток (збиток)
+ (плюс)
Інші операційні доходи
- (мінус)
Адміністративні витрати Втрати на збут Інші операційні витрати
Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток або збиток)
+ (плюс)
Дохід від участі в капіталі Інші фінансові доходи Інші доходи
- (мінус)
Фінансові витрати Витрати від участі в капіталі Інші витрати
Фінансовий результат до оподаткування – прибуток або збиток
- (мінус)
Податок на прибуток
Фінансовий результат

Рис. Б.1.Визначення фінансового результату діяльності підприємства

**Тлумачення економічної сутності категорії доходу представниками
різних економічних шкіл і течій**

Представники наукових шкіл	Тлумачення економічної сутності
1	2
Економічна теорія меркантилізму (У. Стаффорд, Т. Мен, С. Фортрей, Г. Скаруффі, Ж. Боден, А. Монкретьєн, Ф. Прокопович)	Представники меркантилізму вважали джерелом доходу країни зовнішню торгівлю, а оскільки матеріал для експорту постачаються ремеслами, то процвітання ремесла є умовою багатства країни. Так, обґрунтовуючи значення промислового виробництва, Томас Мен висловлював думку про те, що виробництво готових виробів приносить більше доходу, ніж видобуток тієї або іншої сировини.
Економічна теорія фізіократів (Ф. Ке-не, А.Р.Ж. Тюрго, П.С. Дюпон де Немур, В.Р. Мірабо)	Основоположник цієї економічної школи Франсуа Кене у теорії вартості фізіократів бачив джерело доходу в дії матеріальних чинників природи – землі й води. Продуктивною вважала-ся праця селян, що створювала чистий продукт. Джерело вигоди виявлялося не тільки на стадії виробництва продукції у формі скорочення витрат, а й у процесі обміну товарами у формі збільшення обсягу продажів. Звідси випливало, що будь-яка суспільно корисна праця могла сприяти зростанню доходу.
Класична економічна теорія (У. Петті, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж. Міль, Д. Рікардо)	Адам Сміт висловлював такі думки щодо джерел доходів: «Заробітна плата, прибуток і земельна рента є трьома первісними джерелами будь-якого доходу, так само як і будь-якої мінової вартості. Усякий інший дохід в остаточному підсумку одержують з одного або іншого із цих джерел».
Маржиналістська економічна теорія (Е. Бем-Баверк, Л. Вальрас, У. Дже-вонс, В. Парето, І. Фішер, Дж. Хікс)	Ця економічна теорія досліджувала проблему формування доходу не з боку пропозиції, через витрати, як це робила класична школа, а з боку попиту, через ставлення людини до речі, що виявляється у сфері особистого споживання й обміну. Вихідним було положення про те, що на дохід впливають не тільки особисті інтереси виробника, а й інтереси споживачів товарів і послуг.
Неокласична маржиналістська теорія (М. Блауг)	Основний акцент економіст Марк Блауг робить власне на теорії доходів з позиції макроекономіки, розвитку продуктивних сил і виробничих відносин, не визнаючи теорію зарплати, прибутку, ренти й відсотка основою цього питання.

Продовження дод.Б

Продовження Таблиці Б.2

1	2
Кейнсіанська економічна теорія (Дж. М. Кейнс)	Кейнсіанська концепція розглядала як додаткове джерело доходу мотиви поведінки індивідів: «виникнення й рух доходу... можуть бути пов'язані з поведінкою людей». Джон Мейнард Кейнс стверджував, що економічна система має потребу в державному регулюванні. Джон Бейтс Кларк дав пояснення створенню доходів. Вчений неокласик сформулював закон природного порядку: «Кожному фактору – певна частка в продукті й кожному – відповідна ви нагорода – ось природний закон розподілу».
Неокласична економічна теорія (Дж. Кларк, А. Пігу, Ф. Хайек, Г. Хаберлер)	Український вчений Михайло Туган-Барановський, на основі теорії Джона Кларка, розробив соціальну теорію розподілу, де вказав на два чинники, від яких залежить заробітна плата: економічний та соціальний. Економічний чинник – це зростання продуктивності суспільної праці, соціальний – соціальна дієвість робо- чого класу. Тими самими чинниками, що формують заробітну плату, Михайло Туган-Барановський визначає й абсолютну величину прибутку, водночас протиставляючи заробітну плату і прибуток, як трудові та нетрудові доходи.
Марксистська економічна теорія (К. Маркс, Е. Бернштейн, Р. Гільфердінг, К. Каутський, В. Ленін)	Марксистський підхід до формування доходів ґрунтується на теорії трудової доданої вартості. Відповідно до теорії Карла Маркса, джерелом доходу є праця. У створенні нової вартості бере участь тільки один фактор – робітник, власник робочої сили. Інші види доходів є лише результатом неоплаченої праці робітників. Справедливість розподілу доходів, за Карлом Марксом, полягає у тому, що доходи учасників трудової діяльності формуються відповідно до суспільно необхідних витрат праці на виробництво товарів. Вимірювання частки кожного працівника здійснюється працею, що забезпечує рівність у розподілі трудових доходів.
Неоінституціональна економічна теорія (Р. Коуз, Д. Норт, О. Вільямсон)	Питання формування доходу розглядається через призму поняття прав власності. Під системою прав власності в неоінституціоналізмі розуміється безліч норм, що регулюють доступ до рідкісних ресурсів. Ці норми можуть санкціонуватися не тільки державою, а й суспільством – у вигляді звичаїв, моральних установок, релігійних заповідей, і охоплювати як фізичні об'єкти, так і об'єкти безтілесні (результати інтелектуальної діяльності).

Джерело: побудовано за даними [19]

Тлумачення економічної сутності категорії «дохід» у науковій літературі

Автор	Тлумачення економічної сутності
1	2
Бутинець Ф.Ф. [10]	Як економічна категорія дохід (виручка) є потоком грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг
Сопко В.В.[66]	Дохід – 1) різниця між виторгом з реалізації продукції, робіт та послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут цієї продукції. До матеріальних витрат у визначенні доходу зараховують вартість використаних у процесі виробництва матеріалів, виробів, конструкцій, палива та енергії, а також амортизаційних відрахувань, кошти на соціальне страхування та ін. виплати. 2) грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності (виторг)
Галушак І.Є. [14]	Дохід підприємства складається з виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), основних засобів (зайвих) й іншого майна підприємства, а також з доходів від позареалізаційних операцій
Прохар Н.В [60]	Дохід – це виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) за вирахуванням матеріальних витрат. Він є грошовою формою чистої продукції підприємства, тобто охоплює оплату праці та прибуток
Балдик Д.О. [2]	Дохід підприємства – це приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості
Бондар М.І. [8]	Дохід підприємства – це виторг з реалізації продукції, послуг та виконання робіт без урахування податку на додану вартість та акцизного збирання
Бурковська А.В. [9]	Дохід підприємства – це надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, отриманих внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику
Мазур В.П. [35]	Дохід підприємства – це збільшення економічних вигод внаслідок надходження активів і/або погашення зобов'язань, що приводить до зростання капіталу організації, за винятком внесків учасників (власників майна), та отримане внаслідок використання в господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику

Продовження дод.Б

Продовження табл. Б.3

1	2
Сиротюк Г.В. [63]	Грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – це загальний дохід від основної діяльності підприємства, його внесок у валовий внутрішній продукт країни
Самоїн Л.В. [62]	Доходами організації визнаються збільшення економічних вигод протягом звітного періоду внаслідок надходження активів і / або підвищення їх вартості, і / або зменшення зобов'язань, які приводять до збільшення капіталу організації, за винятком внесків власників

Рис. Б.2. Розширена класифікація ознак доходів підприємства

Рис. Б.3. Групування витрат за елементами

**Підходи до трактування економічного змісту фінансових результатів
різними економічними школами**

№	Назва економічної школи	Підхід до трактування економічного змісту фінансових результатів
1	Меркантилістична	Фінансові результати, які проявляються у вигляді прибутку, формуються в сфері обігу та торгівлі, які є джерелом багатства
2	Фізіократична	Прибуток, як основна форма фінансових результатів, виникає за рахунок природної родючості землі, тобто аграрне виробництво являється основним джерелом багатства.
3	Класична	Формування фінансових результатів відбувається в сфері виробництва, а прибуток, як заробітна плата і рента, є частиною вартості, яка в свою чергу створюється працею
4	Неокласична	Подвійне трактування: з одної сторони фінансові результати формуються за рахунок капіталу та є ціною даного виробничого фактору, з іншої – формуються за рахунок комплексу всіх задіяних виробничих факторів.
5	Інституціоналістична	Фінансові результати формуються під впливом різних суспільних неекономічних інститутів (НТП, держава, соціальні групи, профспілки та ін.) Теорія трудового доходу Фінансовий результат (прибуток) є результатом діяльності і винагородою підприємця.
6	Марксистська	Додаткова вартість, яка створюється працею найманих працівників в процесі виробництва та реалізується через сферу обігу, є основним джерелом формування фінансових результатів

Джерело: побудовано за даними [21]

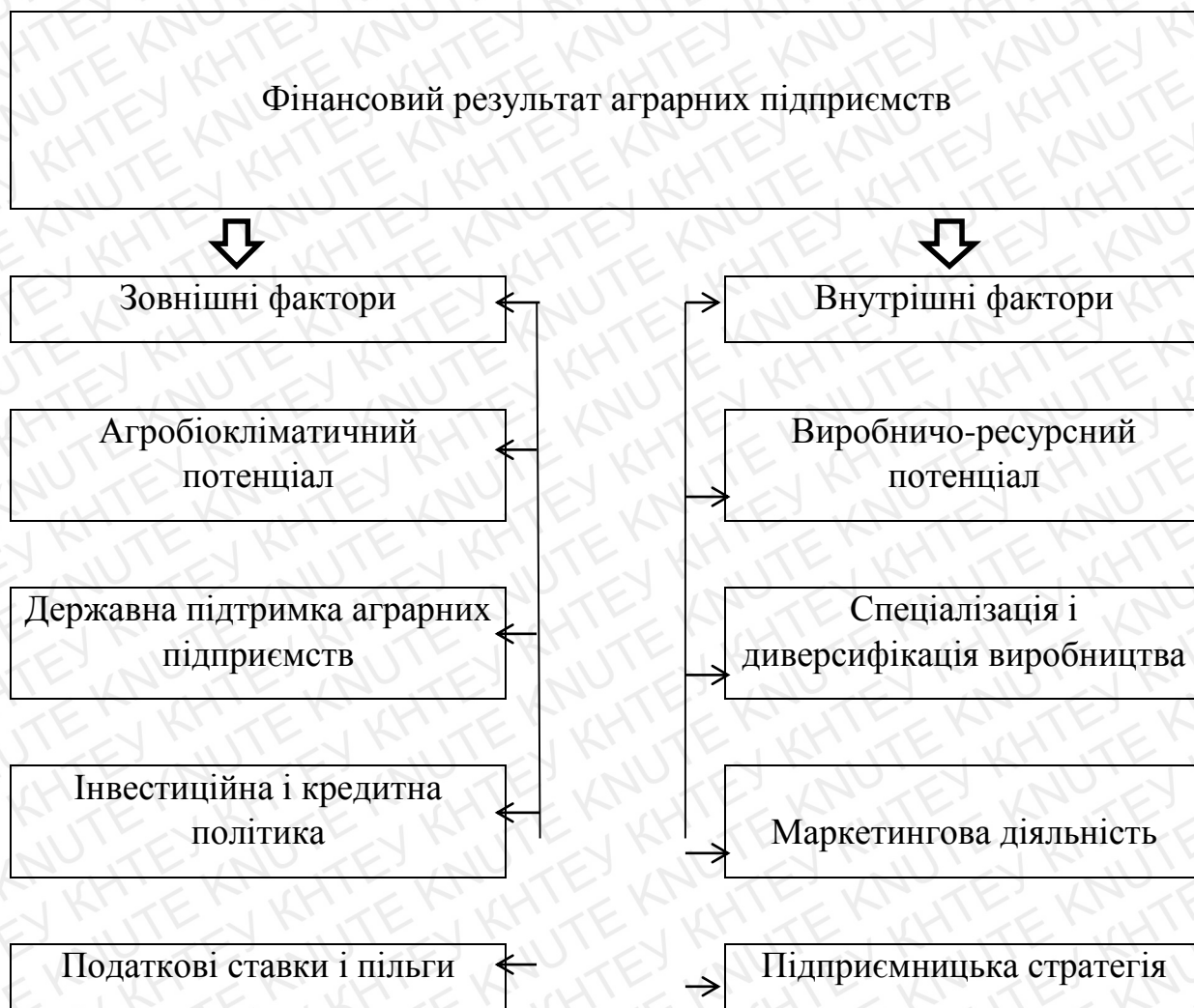

Рис.Б.3. Фактори, які впливають на фінансовий результат аграрних підприємств

Продовження дод.Б

Рис.Б.4. Формування фінансового результату від основної діяльності сільськогосподарського підприємства

Додаток В

Таблиця В.1

**Огляд нормативно-правової бази з обліку та оподаткування
фінансових результатів**

№ з/п	Документа та дата його затвердження	Назва нормативного документа	Основні положення
1	2	3	4
1.	Закон України від 28.06.1996р. № 254к/96 [30]	Конституція України, затверджена Верховною радою України	Визначає норми галузей права, нормотворча, правозастосовна та інші діяльності щодо здійснення правових приписів
2.	Закон України від 16.01.2003 р. № 436 - IV [15]	Господарський кодекс України.	Визначає норми права, щодо здійснення господарської діяльності
3.	Закон України від 16.01.03 р. № 435-IV [75]	Цивільний Кодекс України:	Визначає норми права, щодо здійснення господарської діяльності
4.	Закон України від 23.12.2010 р. N 2856-VI [46]	Податковий кодекс України	Визначає норми податкового законодавства, щодо здійснення господарської діяльності підприємств
5.	Закон України від 16.07.1999 р № 996-XIV [53]	Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Висвітлює за якими принципами повинні відображатися витрати у фінансовій звітності.
6.	Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV [54]	Про електронний цифровий підпис	Цей Закон визначає правовий статус електронного цифрового підпису та регулює відносини, що виникають при використанні електронного цифрового підпису

7.	Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X [29]	Кодекс України про адміністративні правопорушення	Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств
----	---	---	---

Продовження дод.В

Продовження таблиці В.1

1	2	3	4
8.	Закон України від 22.05.2003 р. N 851-IV [55]	Про електронні документи та електронний документообіг	Цей Закон встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів
9.	Закон України від 02.10.1992 №2657-XII [58]	Про інформацію	Цей Закон регулює відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації
10.	Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [40]	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку - нормативно-правовий акт, яким визначаються принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності підприємствами (крім підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі), розроблений на основі міжнародних стандартів фінансової звітності і законодавства Європейського Союзу у сфері бухгалтерського обліку, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку;

11.	Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290 [47]	П(С)БО 15 «Дохід»	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності. Використовується при проведенні обліку доходу
-----	--	-------------------	---

Продовження дод.В

Продовження таблиці В.1

1	2	3	4
12.	Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. №790 [49]	П(С)БО 30 «Біологічні активи»	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про біологічні активи підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності. Використовується при проведенні обліку активів сільськогосподарських підприємств
13.	Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 21 травня 2014 року. [39]	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 15 «Дохід від договорів з клієнтами»	Окреслює обставини, за яких зазначені критерії будуть дотримані, а отже, дохід буде визнаний. Він надає також практичне керівництво щодо застосування цих критеріїв
14.	Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.11 р. № 1591 [45]	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Регулює систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку, що використовується для детальної та повної реєстрації всіх господарських операцій. Встановлює призначення і ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань і фактів фінансово-господарської діяльності підприємств
15.	Наказ Міністерства фінансів України ,	Інструкція про застосування плану рахунків	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для

від 30.11.1999р № 291 [24]	бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій, затверджена Наказом Мініфіну України.	узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб
----------------------------	---	---

Продовження дод.В

Продовження таблиці В.1

1	2	3	4
16.	Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96 р. №116 [52]	Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей.	Визначає механізм визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей. Використовується при проведенні обліку збитків від розкрадання, нестачі, знищення матеріальних цінностей.
17.	Постанова Кабінетів Міністрів України від 24.05.95 р. № 88 [52]	Положенні про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку	Регулює порядок документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку матеріальних цінностей.
18.	Наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 року №356 [38]	Про затвердження методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку	Надані методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку по обліку основних засобів
19.	Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352 [61]	Про затвердження типових форм первинного обліку	Затверджує типові форми первинного обліку та інструкцію рол порядок їх виготовлення та застосування

Продовження дод.В

Таблиця В.2

Огляд спеціальної літератури з теми дослідження

№	Найменування джерела	Основний зміст
1	2	3
1.	Атамас П. Й. Прибуток: економічна суть, проблеми визначення та облікового відображення [1]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
2.	Білик В. Г. Облік і відображення в звітності фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств в умовах реформування [4]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
3.	Бланк І.А. Управління прибутком [6]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
4.	Бурковська А. В., Жигало В. І., Економічна сутність фінансових результатів діяльності для сільськогосподарських підприємств України [9]	Розкрита економічна сутність фінансових результатів діяльності для сільськогосподарських підприємств
5.	Бондар М.І. Фінансовий облік: підручник [8]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
6.	Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік [10]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського управлінського обліку
7.	Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку [11]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в

		обліковому процесі та порядок їх заповнення
8.	Галушак І.Є., Савчук В.П. Облік доходів: Сучасний стан і напрями вдосконалення» [14]	Порядок ведення бухгалтерського обліку доходів і витрат на підприємствах
9.	Гуцаленко Л.В. Формування та облік фінансових результатів відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» [17]	Розглянуто система обліку фінансових результатів діяльності підприємства

Продовження дод.В

Продовження таблиці В.2

1	2	3
10.	Дмитрук Н.М. Сутність, склад та напрями вдосконалення обліку доходів від операційної діяльності на підприємствах [18]	Порядок ведення бухгалтерського обліку доходів і витрат на підприємствах
11.	Добрунік Т.П. Особливості управління фінансовими результатами аграрних підприємств [19]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних та міжнародних стандартів
12.	Йолтухівська Т. В. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «фінансовий результат» [22]	Порядок ведення бухгалтерського обліку доходів і витрат на підприємствах
13.	Ллюхіна Н.П. Шляхи вдосконалення обліку доходів та витрат на підприємствах [23]	Порядок ведення бухгалтерського обліку доходів і витрат на підприємствах
14.	Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження [25]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних та міжнародних стандартів
15.	Канцедал Н.А. Документування в системі бухгалтерського обліку: юридичний аспект [26]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в обліковому процесі та порядок їх заповнення
16.	Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення [28]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в обліковому процесі та порядок їх заповнення

17.	Кубик В.Д. Проблеми обліку доходів підприємств у світі застосування національних і міжнародних стандартів обліку [33]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних та міжнародних стандартів
18.	Легенчук С.Ф. Управління бухгалтерським документооборотом на підприємстві: аналіз основних підходів [34]	Досліджуються численні первинні бухгалтерські документи, їх застосування в обліковому процесі та порядок їх заповнення

Продовження дод.В

Продовження таблиці В.2

1	2	3
19.	Маренич Т. Сутність бухгалтерського обліку як системи економічного регулювання [36]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
20.	Ніколаєва С.В. Економічна сутність зміст категорії «Дохід підприємства» [41]	Визначення, класифікація, оцінка доходів підприємства
21.	Пушкар М. С. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація [61]	Напрямки розвитку бухгалтерського обліку в Україні
22.	Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [68]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
23.	Фінансовий облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ Л.В. Нападівська, А.В. Алексєєва, О.А. Бакурова та ін [71]	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів
24.	<i>Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука [72]</i>	Розкриті теоретичні та методичні основи бухгалтерського обліку відповідно до національних стандартів

Додаток Г

Рис.Г.1. Організаційна структура ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

Абсолютні та відносні показники звіту про фінансові результати ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» за 2014-2018р.(тис.грн.)

Показник	Роки діяльності					Абсолютне відхилення до попереднього року				Відносне відхилення до попереднього року			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	13011,0	14270,0	19852,0	19337,0	30190,1	1259,0	5582,0	6485,0	3853,1	9,68	39,12	32,67	14,63
Інші операційні доходи	1659,0	1607,0	1993,0	1864	3994,3	-52,0	386,0	-129,0	2130,3	-3,13	24,02	-6,47	114,29
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	13842,0	15888,0	21423,0	-18347,0	27347,7	2046,0	5535,0	3644,0	2280,7	14,78	34,84	17,01	9,10
Інші операційні витрати	1834,0	1409,0	1667,0	1273	3837,3	-425,0	258,0	-394,0	2564,3	-23,17	18,31	-23,64	201,44
Фінансові результат до оподаткування	-2043,0	-2483,0	-2690,0	1581	898,3	-440,0	-207,0	3011,0	577,3	21,54	8,34	111,93	179,84
Податок на прибуток	0	0	0	27	113,5	0,0	0,0	27,0	1107,5	0,00	0,00	0,00	0,00
Чистий прибуток (збиток)	-2043,0	-2483,0	-2690,0	1554,0	784,8	-501,0	-215,0	2753,0	-732,6	30,70	10,08	117,25	180,89

Додаток Г
Таблиця Г.1

Абсолютні та відносні показники балансу ТОВ «АГРОБЕЙКЕР» за 2014-2018 рр., тис. грн.

Показник	Роки діяльності					Абсолютне відхилення				Відносне відхилення			
	2014	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I. Власний капітал	33,4	32,1	29,8	59,7	84,6	-1,3	-2,3	29,9	24,9	-3,9	-7,2	100,3	41,7
Зареєстрований капітал	43	43	43	43	43	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Датковий капітал	3,3	4,1	4,1	4,1	4,1	0,8	0	0	0	24,2	0,0	0,0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-12,9	-15	-17,3	12,6	37,5	-2,1	-2,3	29,9	24,9	16,3	15,3	-172,8	197,6
III. Поточні зобов'язання	117,6	139,5	193	328,7	534,3	21,9	53,5	135,7	205,6	18,6	38,4	70,3	62,5
Короткострокові кредити банків	106,8	41,6	35,6	114,6	318,7	-65,2	-6	79	204,1	-61,0	-14,4	221,9	178,1
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	4,6	41,1	68,7	74,6	112,6	36,5	27,6	5,9	38	793,5	67,2	8,6	50,9
Поточні зобов'язання за розрахунками:													
зі страхування	1,4	12,8	15,8	16,1	24,6	11,4	3	0,3	8,5	814,3	23,4	1,9	52,8
з оплати праці	3,7	37,8	48,6	51,8	78,4	34,1	10,8	3,2	26,6	921,6	28,6	6,6	51,4
Інші поточні зобов'язання	1,1	6,2	24,3	71,6		5,1	18,1	47,3	-71,6	463,6	291,9	194,7	-100,0
Баланс	151	171,6	222,8	388,4	618,9	284	12359	2332	1079,2	188,1	7202,2	1046,7	-277,9

Таблиця Г.2

Продовження дод. Г

Показники оцінки ліквідності, платоспроможності та кредитоспроможності

підприємства ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

Показник	Порядок розрахунку	Рік					Абсолютне відхилення по відношенню до минулого року			
		2014	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Величина власних оборотних коштів	Власний капітал +ДЗ-ОЗ-Поточні зобов'язання > 1	1,08599	1,136	1,08059	1,00855	1,076336	0,0501	-0,0555	-0,0720	0,0678
Маневреність власних оборотних коштів	Грошові засоби/Власні оборотні кошти > 1	0,00145	0,005	0,01457	0,00713	0,063424	0,0034	0,0097	-0,0074	0,0563
Коефіцієнт покриття поточний	Поточні активи/Поточні зобов'язання >0,7	0,54975	0,591	0,6839	0,49414	0,369705	0,0414	0,0927	-0,1898	-0,1244
Коефіцієнт покриття загальний	(Грошові кошти та їх еквіваленти+ДЗ)/Короткострокові позикові кошти > 1	0,18978	0,147	0,06254	0,20998	0,190492	-0,0426	-0,0846	0,1474	-0,0195
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Грошові кошти та їх еквіваленти/Поточні зобов'язання < 0,4	0,0008	0,003	0,00997	0,00352	0,023448	0,0021	0,0071	-0,0064	0,0199
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	Грошові кошти/Поточні зобов'язання >0,2	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Частка оборотних коштів у активах	Поточні активи/Усього господарських засобів(нетто) >0,5	0,08629	0,127	0,2085	0,15564	0,147189	0,0407	0,0815	-0,0529	-0,0084

Таблиця Г.3

Продовження дод. Г

НАКАЗ № 1**про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства**

м.Київ від «04» січня 2019 року

Відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, із метою дотримання підприємством єдиної методики та підходів до відображення господарських операцій та складання фінансової звітності, НАКАЗУЮ:

1. При відображенні в бухгалтерському обліку господарських операцій користуватися національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, затвердженими Міністерством фінансів України (у частині, що не суперечить міжнародним стандартам фінансової звітності).

2. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі на чолі з головним бухгалтером.

3. Застосовувати на підприємстві автоматизовану форму ведення бухгалтерського обліку з застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми 1С:Бухгалтерія.

4. Затвердити перелік посадових осіб, які наділяються правом дозволу на проведення господарських операцій (додаток 1 до наказу). Зразки підписів відповідних осіб за переліком затверджуються окремим наказом керівника та доводяться до відома відповідних структурних підрозділів. Перелічені особи наділяються правами та несуть повну відповідальність за відповідність проведених операцій чинному законодавству та статуту підприємства згідно з посадовими інструкціями.

5. Затвердити перелік посадових осіб, яким дозволено отримувати та видавати товарно-матеріальні цінності (додаток 2 до наказу). Зразки підписів відповідних посадових осіб за переліком затверджуються окремим наказом керівника та доводяться до відома відповідних структурних підрозділів. Перелічені особи наділяються правами та несуть повну відповідальність за відповідність проведених операцій законодавчим актам та статуту підприємства згідно з посадовими інструкціями та чинними законодавчими актами України.

6. Затвердити правила й графік документообігу відповідно до додатка 3 до цього наказу за переліком документів, затверджених керівником.

7. Затвердити форми первинних облікових документів (зведених первинних документів), які застосовуються підприємством у практичній діяльності, але не затверджені відповідними державними органами, у додатку 4 до цього наказу.

8. Установити місце зберігання (архів підприємства) первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, виготовлених як на паперових, так і на магнітних носіях інформації (дискети, компакт-диски). Строки зберігання встановлюються відповідно до законодавства.

9. Затвердити розроблений на основі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій, затвердженого наказом Мінфіну України від 21.12.1999 р. № 291, робочий план рахунків із використанням рахунків першого, другого та третього порядків (додаток 5 до цього наказу).

10. Установити межу суттєвості для: — окремих об'єктів обліку із числа із числа активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства, — 3 % загальної вартості активів, зобов'язань і власного капіталу відповідно; — окремих видів доходів і витрат — 4 % чистого прибутку (збитку) підприємства; — статей фінансової звітності: - для статей балансу — 5%

підсумку балансу; - для статей звіту про фінансові результати — 25% фінансового результату від операційної діяльності; - для статей звіту про рух грошових коштів — 5% суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності; - для статей звіту про зміни у власному капіталі — 5% розміру власного капіталу підприємства. 4. Установити час для створення кваліфікаційного активу — три місяці. 5. Установити тривалість операційного циклу для: — виробництва готової продукції — 15 днів.

11. Установити вартісну межу для малоцінних необоротних матеріальних активів (зі строком корисного використання понад рік) — 6000 грн.

12. Для визнання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, установлення строку корисного використання об'єктів та їхньої ліквідаційної вартості створити постійно діючу комісію в складі: Голова комісії: директор. Члени комісії: - головний бухгалтер; - головний механік; - начальник відділу постачання. Призначення строку корисного використання об'єкта оформлювати окремим наказом по підприємству в місяці визнання об'єкта активом.

13. Нараховувати амортизацію з використанням таких методів: — основних засобів — прямолінійний метод; — нематеріальних активів — прямолінійний метод; — малоцінних необоротних матеріальних активів — 100% вартості в першому місяці використання.

14. Не проводити переоцінки основних засобів на дату балансу за справедливою вартістю.

15. Відображати витрати на ремонт, поліпшення (дообладнання, реконструкцію, модернізацію, добудову тощо) за такими правилами: — ремонти, що підтримують об'єкт у робочому стані та не призводять до росту майбутніх економічних вигід, відносити до витрат періоду; — вартість поліпшень, що призводять до росту економічних вигід — збільшують первісну вартість основного засобу.

16. Одиницею бухгалтерського обліку запасів вважати кожне їхнє найменування.

17. Облік транспортно-заготівельних витрат вести на окремому субрахунку.

18. Застосовувати при вибутті запасів метод перших за часом надходжень запасів (ФІФО).

19. Розраховувати величину резерву сумнівних боргів із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості.

20. Створювати резерв забезпечення: — на виплату відпусток працівникам підприємства. Величину забезпечення розраховувати шляхом множення фактично нарахованої працівникам заробітної плати на коефіцієнт резервування, який обчислюють як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального річного планового фонду оплати праці; — виконання гарантійних зобов'язань. Резерв створювати в розмірі 2% від вартості реалізованої продукції.

21. Оцінку ступеня завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) здійснювати шляхом вивчення виконаної роботи.

22. У виробництві використовувати простий метод обліку витрат на виробництво та калькулювання фактичної виробничої собівартості продукції.

23. Установити перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (додаток 6 до цього наказу).

24. Затвердити перелік і склад змінних та постійних загальновиробничих витрат, що додаються (додаток 7 до цього наказу).

25. Прийняти як базу розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат прямі витрати, що належать до виробничої собівартості продукції.

26. Операції з безготівкових розрахунків в іноземній валюті відображати в обліку за курсом НБУ на дату здійснення операції.

27. Розрахунок курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті на дату балансу та дату операції проводити за сумою операції.

28. Відображати відстрочені податкові активи й відстрочені податкові зобов'язання в річній фінансовій звітності.

29. Визначити види сегментів діяльності та їх пріоритетність для підприємства в додатку 8 до цього наказу.

30. Затвердити перелік пов'язаних сторін, що додається (додаток 9 до цього наказу).

31. У разі проведення операції у звітному періоді та відсутності на дату складання фінансової звітності первинних документів, які її підтверджують, відображати операцію за розрахунковою сумою на основі бухгалтерської довідки. При цьому для визначення суми за запізнілими первинними документами:

- за витратами на водопостачання та водовідведення, теплову енергію, газ, електроенергію — розраховувати як середнє арифметичне відповідних витрат за попередні 12 місяців;
- за послугами на зв'язок — розраховувати як середнє арифметичне витрат на зв'язок за послугами оператора документи від якого не надійшли вчасно, за останні 12 місяців;
- за консультаційними послугами (юридичними, маркетинговими, рекламними) — виходячи з договірної вартості та процента завершення надання послуг.

31. Контроль за виконанням цього наказу покласти на головного бухгалтера підприємства.

Додаток 1. Перелік посадових осіб, які наділяються правом дозволу на проведення господарських операцій.

Додаток 2. Перелік посадових осіб, яким дозволено отримувати та видавати товарно-матеріальні цінності.

Додаток 3. Графік документообігу.

Додаток 4. Форми первинних облікових документів (зведених первинних документів), які застосовуються підприємством у практичній діяльності, але не затверджені відповідними державними органами.

Додаток 5. Робочий план рахунків підприємства.

Додаток 6. Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції.

Додаток 7. Перелік і склад змінних та постійних загальновиробничих витрат, що додаються.

Додаток 8. Види сегментів діяльності.

Додаток 9. Перелік пов'язаних сторін.

Із наказом ознайомлені: Головний бухгалтер _____ (підпис, ініціали та прізвище)

Головний механік _____ (підпис, ініціали та прізвище)

Начальник відділу постачання _____ (підпис, ініціали та прізвище)

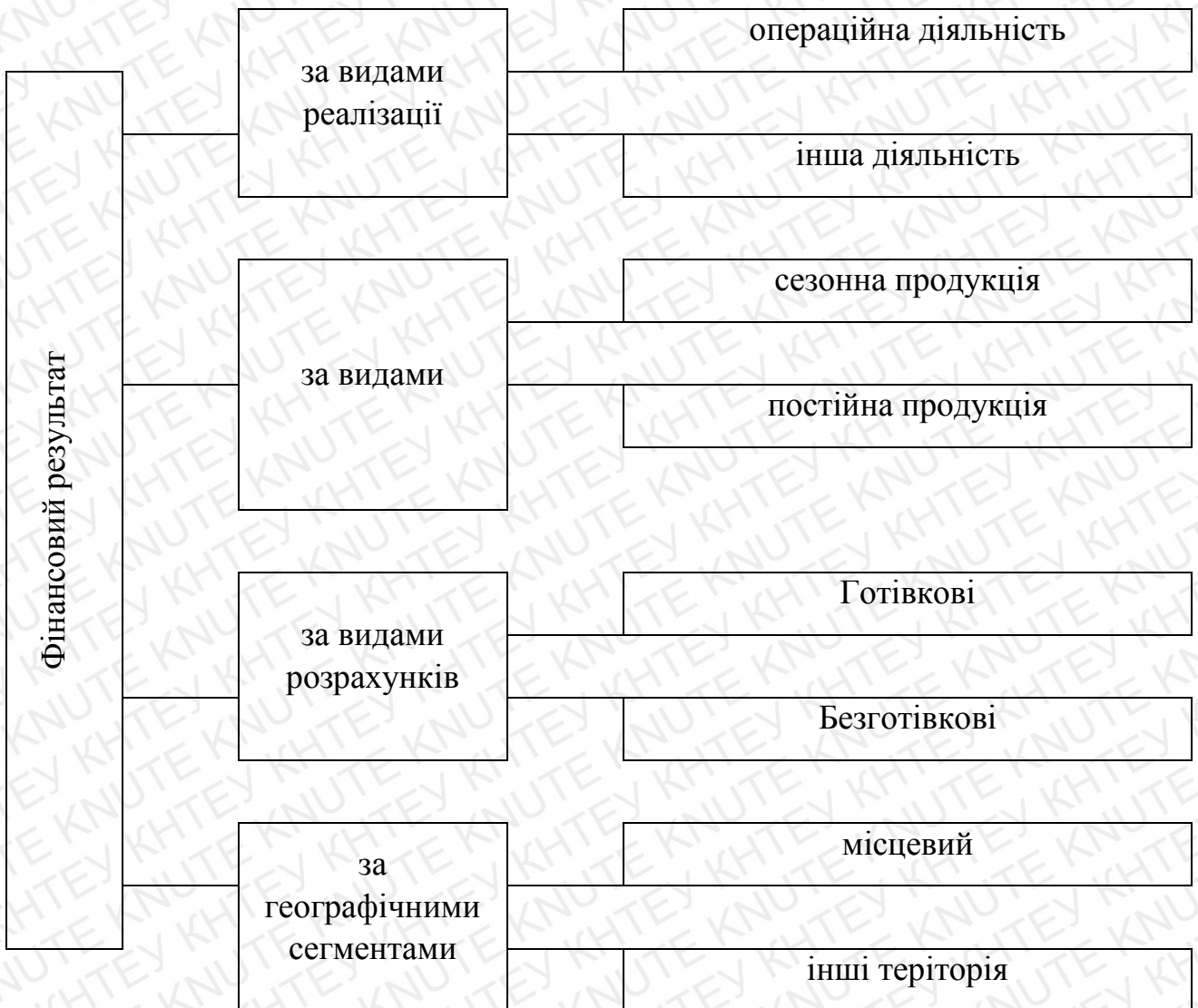

Рис. Е.1. Формування фінансового результату підприємств ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

Продовження дод. Е

Таблиця Е.1

Документальне оформлення доходів сільськогосподарських підприємств

№зп	Вид доходу	Первинний документ	На ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»
1	Дохід від реалізації готової продукції	Прибутковий касовий ордер, Виписка банку, Рахунок-фактура, Товарно-транспортна накладна	Товарно-транспортна накладна, Накладна на відпуск, Розрахунок (довідка) бухгалтерії
2	Інші операційні доходи	Прибутковий касовий ордер, Виписка банку, Рахунок-фактура, Товарно-транспортна накладна, Інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей, Розрахунок (довідка) бухгалтерії	Виписка банку, Накладна на відпуск, Розрахунок (довідка) бухгалтерії, Інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей
3	Дохід від участі в капіталі	Розрахунок (довідка) бухгалтерії, Виписка банку	-
4	Інші фінансові доходи	Розрахунок (довідка) бухгалтерії	-
5	Інші доходи	Розрахунок (довідка) бухгалтерії	Розрахунок (довідка) бухгалтерії

Продовження дод. Е

Таблиця Е.2

Документальне оформлення витрат сільськогосподарських підприємств

№зп	Документ	Первинний документ	На ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»
1	Форма № ПБАСГ-2	Акт на списання поточних біологічних активів рослинництва, оцінених за справедливою вартістю (на початок збирання врожаю)	+
2	Форма № ПБАСГ-5	Акт на вихід і сортування добового молодняка птиці	-
3	Форма № ПБАСГ-6	Акт на вибуття поточних біологічних активів тваринництва (забій, прирізка та падіж)	-
4	Форма № ПБАСГ-8	Обліковий лист забою та падежу худоби	-
5	Форма № ПБАСГ-9	Акт на переведення тварин з групи в групу в межах поточних біологічних активів	-
6	Форма № ВЗСГ-3	Акт про використання мінеральних, органічних і бактеріальних добрив та засобів хімічного захисту рослин	+
7	Форма № ВЗСГ-4	Акт витрати насіння і садивного матеріалу	+
8	Форма № ВЗСГ-5	Акт на списання виробничого та господарського інвентарю	+
9	Форма № ВЗСГ-9	Відомість витрати кормів	-
10	Форма № ВЗСГ-10	Книга складського обліку	+
11	Форма № ОЗСГ-9	Відомість розподілу витрат з утримання й експлуатації машинно-тракторного парку	-

12	Форма № ДБАСГ-3	Акт на списання багаторічних насаджень	+
13	Форма № ДБАСГ-4	Акт на списання довгострокових біологічних активів тваринництва (вибраковка тварин)	-

Додаток Ж
Таблиця Ж.1

Класифікація рахунків доходів підприємства згідно з П(С)БО 15 «Дохід»

№ групи	Рахунки Класу 7 згідно П(С)БО 15 «Дохід» «Доходи і результати діяльності»	Субрахунки, №
1	Рах. №70 «Доходи від реалізації»	701 «Дохід від реалізації продукції» 702 «Дохід від реалізації товарів» 703 «Дохід від реалізації робіт, послуг» 704 «Вирахування з доходу» 705 «Перестраховання»
2	Рах. №71 «Інший операційний дохід»	711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти» 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів» 713 «Дохід від операційної оренди активів» 714 «Дохід від операційної курсової різниці» 715 «Одержані пені, штрафи, неустойки» 716 «Відшкодування раніше списаних активів» 717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості» 718 «Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів» 719 «Інші доходи від операційної діяльності»
3	Рах. №72 «Дохід від участі в капіталі»	721 «Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства» 722 «Дохід від спільної діяльності» 723 «Дохід від інвестицій в дочірні підприємства»
	Рах. №73 «Інші фінансові доходи»	731 «Дивіденди одержані» 732 «Відсотки одержані» 733 «Інші доходи від фінансових операцій»
4	Рах. №74 «Інші доходи»	741 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій» 742 «Дохід від реалізації необоротних активів» 743 «Дохід від реалізації майнових комплексів» 744 «Дохід від неопераційної курсової різниці» 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» 746 «Інші доходи від звичайної діяльності»
5	Рах. №76 «Страхові платежі»	За видами страхування
6	Рах. №79 «Фінансові результати»	791 «Результат операційної діяльності» 792 «Результат фінансових операцій» 793 «Результат іншої діяльності»

Продовження дод. Ж

Таблиця Ж.2

Кореспонденція рахунків з обліку доходів від реалізації та інших видів діяльності

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки, згідно нормативної бази		На базовому підприємстві ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»	
		Д	К	Д	К
1	Виникнення довгострокової дебіторської заборгованості, довгострокові векселі одержані, інша дебіторська заборгованість	16	70	-	-
2	Надходження грошових коштів до каси підприємства в національній та іноземній валютах	301, 302	70	301	701
3	Надходження грошових коштів в національній та іноземній валютах	311, 316	36	311	361
4	Отримання векселя за продані товари та за іншими операціями	341	701	-	-
5	Продажна вартість реалізованої продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг, яка включає ПДВ та інші податки.	361	701 702 703	361	701
6	Списання збитків від реалізації продукції	791	704	791	704
7	Нараховані платежі до бюджету, інші непрямі податки, передбачені законодавством, податок на прибуток	98	641	98	641

8	Одержані аванси від виконання робіт, послуг, а також суми попередньої оплати покупцями	311	681	311	681
15	В кінці місяця закриття рахунку 70 «Доходи від реалізації» - списування суми на фінансові результати	701	791	701	791

Продовження дод.Ж

Таблиця Ж.3

Кореспонденція рахунків з обліку іншого операційного доходу

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки, згідно нормативної бази		На базовому підприємстві ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»	
		Д	К	Д	К
1	Виявлені під час інвентаризації МШП	22	719	22	719
2	Виявлені під час інвентаризації інші оборотні активи в основному виробництві (надлишки)	23	719	-	-
3	Виявлені під час інвентаризації тара	284	719	-	-
4	Виявлені під час інвентаризації готівкових коштів	301	719	301	719
5	Визнання доходу від реалізації іноземної валюти	31, 37	711	-	-
6	Визнання доходу від отриманих штрафів, пені, неустойки	31, 37	715	311	715
7	Визнання доходу від списання кредиторської заборгованості	31, 30	717	311	717
8	Заборгованість дебіторів за іншими операціями, яка забезпечена векселями	341	719	-	-
9	Інший операційний дохід від покупців та замовників	361	719	-	-
10	Дохід від реалізації оборотних активів	377	712	361	712
11	Дохід від операційної оренди активів	377	713	361	713
12	Дохід від операційної курсової різниці	377	714	361	714
13	Списання надлишку, зарезервованих сум для забезпечення майбутніх витрат і платежів	471	719	471	719

14	Одержаний операційний дохід від довгострокових і короткострокових позик банків і від поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями	50, 60	719	-	-
15	Нараховані платежі до бюджету	71	64	712	641
16	Сума в порядку закриття рахунків обліку інших операційних витрат	71	793	71	793

Продовження дод. Ж

Таблиця Ж.4

Кореспонденція рахунків з обліку доходу від інших фінансових доходів

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки, згідно нормативної бази		На базовому підприємстві ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»	
		Д	К	Д	К
1	Надходження грошових коштів до каси, на рахунки банках, отримання векселя за продану продукцію	30, 31, 34, 35	733	-	-
2	Визнання інших фінансових доходів, у тому числі:				
	- дивідендів отриманих	37	731	373	731
	- відсотків отриманих	37	732	-	-
	- інших доходів від фінансових операцій	37	733	-	-
3	Погашення заборгованості за довгостроковими позиками та переведення до поточної заборгованості	50, 52	733	-	-
4	Списання суми в порядку закриття рах. 73 «Інші фінансові доходи» на фінансові результати	73	793	73	793

Додаток 3

Таблиця 3.1

Класифікація рахунків витрат згідно з П(С)БО 16 «Витрати»

Рахунки Класу 9 «Витрати діяльності»		Субрахунки
1		2
Рах.№90 «Собівартість реалізації» П(С)БО 16 «Витрати» п.10.11 П(С)БО 9 «Запаси» п.9		901 «Собівартість реалізованої готової продукції» 902 «Собівартість реалізованих товарів» 903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»
Рах.№91 «Загальнови- робничі витрати» П(С)БО 16 «Витрати»	Постійні загальнови- робничі накладні витрати	Витрати на обслуговування і управління виробництва при зміні обсягу діяльності
	Змінні загальнови- робничі витрати	Витрати на обслуговування і управління виробництвом, що змінюються прямо або пропорційно до зміни обсягу діяльності
Рах.№92 «Адміністративні витрати» П(С)БО 16 «Витрати» п.18		Загальні корпоративні витрати Витрати на службові відрядження та утримання апарату управління підприємства та іншого загальногосподарського персоналу Витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання Винагороди за професійні послуги Витрати на зв'язок Амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання Витрати на врегулювання спорів в судових органах Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі Плата за розрахунково – касове обслуговування та інші послуги банків Інші витрати загальногосподарського призначення
Рах.№93 «Витрати на збут» П(С)БО 16 «Витрати» п.19		Витрати пакувальних матеріалів для затарювання готової продукції на складах готової продукції

	<p>Оплата праці і комісійні винагороди продавцям, агентам і робітникам підрозділів, що забезпечують збут</p> <p>Витрати на рекламу і маркетинг</p> <p>Витрати на передпродажну підготовку товарів</p> <p>Витрати на утримання основних засобів інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних з збутом продукції товарів, робіт і послуг</p> <p>Витрати на транспортування, перевалку і страхування готової продукції, транспортно – експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції відповідно до умов договору поставки</p> <p>Витрати на гарантійний ремонт та інші витрати</p>
--	---

Продовження дод.3

Продовження таблиці 3.1

1	2
Рах.№94 «Інші операційні витрати» П(С)БО 16 «Витрати» п.20	<p>941 «Витрати на дослідження і розробки»</p> <p>942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти»</p> <p>943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів»</p> <p>944 «Сумнівні та безнадійні борги»</p> <p>945 «Втрати від операційної курсової різниці»</p> <p>946 «Втрати від знецінення запасів»</p> <p>947 «Нестачі і втрати від псування цінностей»</p> <p>948 «Визнанні пені, штрафи, неустойки»</p> <p>949 «Інші витрати операційної діяльності»</p>
Рах.№95 «Фінансові витрати» П(С)БО 16 «Витрати» п.27	<p>951 «Відсотки за кредит»</p> <p>952 «Інші фінансові витрати»</p>
Рах.№96 «Втрати від участі в капіталі» П(С)БО 16 «Витрати» п.28	<p>961 «Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства»</p> <p>962 «Втрати від спільної діяльності»</p> <p>963 «Втрати від інвестицій в дочірні підприємства»</p>
Рах.№97 «Інші витрати» П(С)БО 16 «Витрати» п.29	<p>971 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»</p> <p>972 «Собівартість реалізованих необоротних активів»</p> <p>973 Собівартість реалізованих майнових комплексів»</p> <p>974 «Втрати від не операційних курсових різниць»</p> <p>975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій»</p> <p>976 «Списання необоротних активів»</p> <p>977 «Інші витрати звичайної діяльності»</p>
Рах.№98 «Податок на прибуток» П(С)БО 16 «Витрати» п.30 і П(С)БО 17 «Податок на прибуток»	За видами витрат

Продовження дод.3

Таблиця 3.2

Кореспонденція рахунків з обліку витрат

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки, згідно нормативної бази		На базовому підприємстві ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»	
		Д	К	Д	К
1	2	3	4	5	6
Віднесено витрати на біологічні перетворення біологічних активів					
1	- покупні насіння, посадковий матеріал, корми	23	20	23	201
2	- насіння, посадковий матеріал, корми власного виробництва	23	27	-	-
3	- покупні добрива, засоби захисту рослин і тварин, інші виробничі запаси	23	20	23	201
4	- органічні добрива власного виробництва	23	27	-	-
5	- роботи та послуги власних допоміжних виробництв	23	23	-	-
6	-оплата праці працівників, зайнятих у рослинництві і тваринництві	23	66	23	661
7	-відрахування на соціальні заходи	23	65	23	651
8	-амортизація необоротних активів	23	13	23	131
9	-загальновиробничі витрати	23	91	23	91
Облік поточних біологічних активів рослинництва					
10	Визнано поточні біологічні активи рослинництва	211	23	211	23
11	Списано поточні біологічні активи рослинництва на початок збирання врожаю	23	211	23	211
Облік первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів					

	Первісне визнання сільськогосподарської продукції	27	23	27	23
	Первісне визнання додаткового біологічного активу рослинництва	27	23	27	23
Облік доходів (витрат) від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів					
	Визнано дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції і додаткових біологічних активів	23	71	23	711
	Коригування суми доходів на суму перевищення фактичних доходів, визначених в кінці року, над сумою доходів, віднесеною протягом року	23	71	23	711

Продовження дод.3

Продовження таблиці 3.2

1	2	3	4	5	6
	Коригування суми доходів на суму перевищення доходів, віднесених протягом року над сумою фактичних доходів, визначених в кінці року (методом "червоне сторно")	23	71	23	711
	Визнано витрати від первісного визнання сільськогосподарської продукції і додаткових біологічних активів	94	23	94	23
	Коригування суми витрат на суму перевищення фактичних витрат, визначених в кінці року, над сумою витрат, віднесених протягом року	94	23	94	23
	Коригування суми витрат на суму перевищення витрат, віднесених протягом року, над сумою фактичних витрат, визначених в кінці року (методом "червоне сторно")	94	23	94	23

Продовження дод.3

Таблиця 3.3

Картка рахунку 79 ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

ТОВ "АГРОБЕЙКЕР"

**Картка рахунку 79 за Липень 2019
р.**

Виведені дані		БО (дані бухгалтерського обліку)		Дебет		Кредит		Поточне сальдо
Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Рахунок		Рахунок		
Сальдо на початок								11718,9
	Оборот 30.07.2019					701	124529,4	
	Оборот 30.07.2019			901	113629			
Обороти за період та сальдо на кінець					113629		124529,4	22619,6

Таблиця 3.4

Картка рахунку 98 ТОВ «АГРОБЕЙКЕР»

ТОВ "АГРОБЕЙКЕР"

Картка рахунку 98 за Липень 2019 р.

Виведені дані		БО (дані бухгалтерського обліку)		Дебет		Кредит		Поточне сальдо
Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Рахунок		Рахунок		
Сальдо на початок								445
	Оборот 30.07.2019					641	984,2	
	Оборот 30.07.2019			791	1429,2			
Обороти за період та сальдо на кінець					1429,2		984,2	0

Додаток К

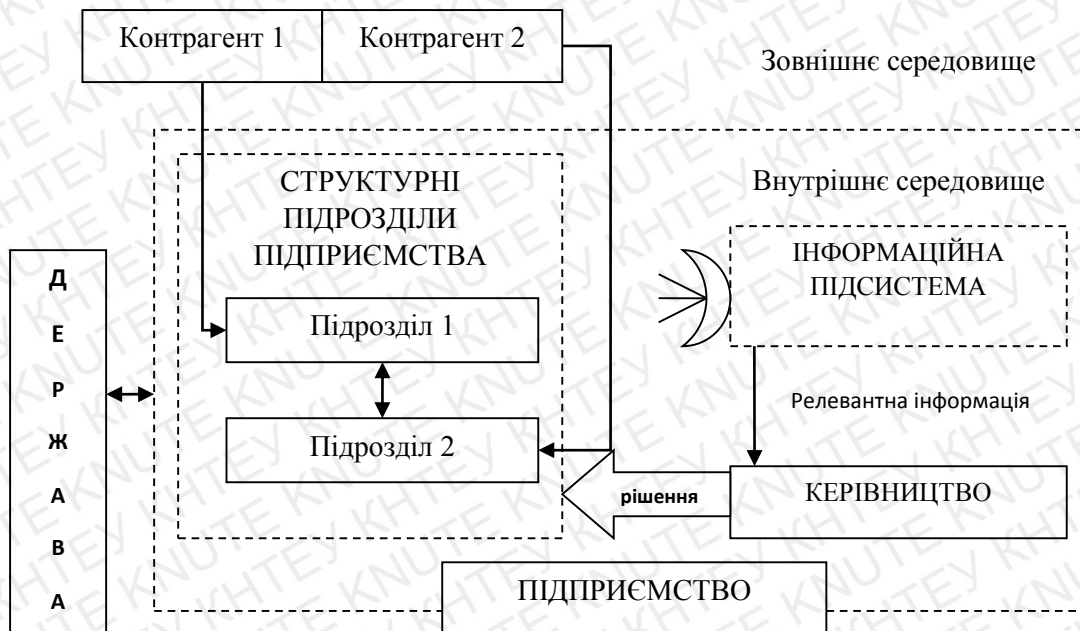

Рис. К.1. Роль інформаційної підсистеми в управлінні підприємством

Рис. К.2. Види автоматизації діяльності підприємства (за масштабом)

Додаток К

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва
КОДИ

Підприємство	ТОВ "Агробейкер"	Дата (рік, місяць, число)	
Територія		за ЄДРПОУ	
Організаційно-правова форма господарювання	приватна	за КОАТУУ	
Вид економічної діяльності	змішане сільське господарство	за КОПФГ	10
Середня кількість працівників, осіб	19	за КВЕД	10.50
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон			

1. Баланс
на 31 грудня 2014 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	31	49,9

первісна вартість	1011	44,5	67,8
знос	1012	-13,5	-17,9
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	31	49,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2,8	3,8
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110	67,6	57,6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3,6	8,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	3,6	7,6
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5,6	7,6
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	30,2	8,1

Продовження дод.К

Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	6,5	7,8
Усього за розділом II	1195	119,9	101,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	150,9	151

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	43	43
Додатковий капітал	1410	2,9	3,3
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-17,9	-12,9
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	28	33,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
1595			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	95,6	106,8
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17,6	4,6
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	3,9	1,4
розрахунками з оплати праці	1630	19,7	3,7

Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3,7	1,1
Усього за розділом III	1695	122,9	117,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	150,9	151

**2. Звіт про фінансові результати
за рік 2014 р.**

Форма № 2-м
Код за ДКУД
1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	13011	12365

Продовження дод.К

Інші операційні доходи	2120	1659	2365
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	14670	14730
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-13842	-14843
Інші операційні витрати	2180	-1834	-1106
Інші витрати	2270	-1037	-85
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-16713	-16034
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-2043	-1304
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-2043	-1304

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження дод. К

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	<u>ТОВ "Агробейкер"</u>	Дата (рік, місяць, число)	
Територія	_____	за ЄДРПОУ	
Організаційно-правова форма господарювання	<u>приватна</u>	за КОАТУУ	
Вид економічної діяльності	<u>змішане сільське господарство</u>	за КОПФГ	10
Середня кількість працівників, осіб	<u>19</u>	за КВЕД	01.50
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон			

1. Баланс
на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			

Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	49,9	57,3
первісна вартість	1011	67,8	77,9
знос	1012	-17,9	-20,6
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	49,9	57,3
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	3,8	4,8
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110	57,6	78,9
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	8,6	12,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	7,6	1,2
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7,6	2,1
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	8,1	13,9

Продовження дод.К

Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	7,8	0,8
Усього за розділом II	1195	101,1	114,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	151	171,6

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	43	43
Додатковий капітал	1410	2,9	4,1
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-17,9	-15
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	28	32,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	95,6	41,6
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17,6	41,1
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		

розрахунками зі страхування	1625	3,9	12,8
розрахунками з оплати праці	1630	19,7	37,8
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	3,7	6,2
Усього за розділом III	1695	122,9	139,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	150,9	171,6

**2. Звіт про фінансові результати
за рік 2015 р.**

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14270	13011

Продовження дод.К

Інші операційні доходи	2120	1607	1659
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	15877	14670
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-15888	-13842
Інші операційні витрати	2180	-1409	-1834
Інші витрати	2270	-1063	-1037
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-18360	-16713
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-2483	-2043
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-2483	-2043

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження дод.К

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	<u>ТОВ "Агробейкер"</u>	Дата (рік, місяць, число)	
Територія	_____	за ЄДРПОУ	
Організаційно-правова форма господарювання	<u>приватна</u>	за КОАТУУ	
Вид економічної діяльності	<u>змішане сільське господарство</u>	за КОПФГ	10
Середня кількість працівників, осіб	<u>19</u>	за КВЕД	01.50
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон			

1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4

I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	57,3	66,2
первісна вартість	1011	77,9	89,1
знос	1012	-20,6	-22,9
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	57,3	66,2
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	4,8	12,4
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110	78,9	91,6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	12,6	6,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,2	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,1	9,3
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	13,9	24,5
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	0,8	12,6

Продовження дод.К

Усього за розділом II	1195	114,3	156,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	171,6	222,8

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	43	43
Додатковий капітал	1410	4,1	4,1
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-15	-17,4
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	32,1	29,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
1595			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	41,6	35,6
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	41,1	68,8

розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	12,8	15,8
розрахунками з оплати праці	1630	37,8	48,6
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	6,2	24,3
Усього за розділом III	1695	139,5	193,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	171,6	222,8

**2. Звіт про фінансові результати
за рік 2016 р.**

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19852	14270
Інші операційні доходи	2120	1993	1607
Інші доходи	2240		

Продовження дод.К

Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21845	15877
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-21423	-15888
Інші операційні витрати	2180	-1667	-1409
Інші витрати	2270	-1445	-1063
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-24535	-18360
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-2690	-2483
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-2690	-2483

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження дод.К

Додаток К4
Додаток 1до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"**ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ**
суб'єкта малого підприємництва
КОДИ

Підприємство	<u>ТОВ "Агробейкер"</u>	Дата (рік, місяць, число)	
Територія	_____	за ЄДРПОУ	
Організаційно-правова форма господарювання	<u>приватна</u>	за КОАТУУ	
Вид економічної діяльності	<u>змішане сільське господарство</u>	за КОПФГ	10
Середня кількість працівників, осіб	<u>19</u>	за КВЕД	01.50
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон			

1. Баланс

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	66,2	54,9
первісна вартість	1011	89,1	90,6
знос	1012	-22,9	-35,7
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	66,2	54,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	12,4	33,4
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110	91,6	185,6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	6,2	1,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9,3	12,4
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	24,5	98,6

Продовження дод.К

Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	12,6	2,3
Усього за розділом II	1195	156,6	333,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	222,8	388,4

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	43	43
Додатковий капітал	1410	4,1	4,1
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-17,4	12,6
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	29,7	59,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
	1595		

III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	35,6	114,6
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	68,8	74,6
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	15,8	16,1
розрахунками з оплати праці	1630	48,6	51,8
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	24,3	71,6
Усього за розділом III	1695	193,1	328,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	222,8	388,4

**2. Звіт про фінансові результати
за рік 2017 р.**

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19337	19852

Продовження дод.К

Інші операційні доходи	2120	1864	1993
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21201	21845
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-18347	-21423
Інші операційні витрати	2180	-1273	-1667
Інші витрати	2270		-1445
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-19620	-24535
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1581	-2690
Податок на прибуток	2300	27	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1554	-2690

Керівник

Головний бухгалтер

Продовження дод.К

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва
КОДИ

		Дата (рік, місяць, число)	
Підприємство	<u>ТОВ "Агробейкер"</u>	за ЄДРПОУ	
Територія	<u></u>	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання	<u>приватна</u>	за КОПФГ	10
Вид економічної діяльності	<u>змішане сільське господарство</u>	за КВЕД	01.50
Середня кількість працівників, осіб	<u>19</u>		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			

Адреса,
телефон

**1. Баланс
на 31 грудня 2018 р.**

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	54,9	303,8
первісна вартість	1011	90,6	345,6
знос	1012	-35,7	-41,8
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	54,9	303,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	33,4	44,6
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110	185,6	217,6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	1,2	36,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12,4	8,8
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	98,6	7,6

Продовження дод.К

Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2,3	0,1
Усього за розділом II	1195	333,5	315,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	388,4	618,9

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	43	43
Додатковий капітал	1410	4,1	4,1
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12,6	37,5

Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	59,7	84,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	114,6	318,7
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	74,6	112,6
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	16,1	24,6
розрахунками з оплати праці	1630	51,8	78,4
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	71,6	
Усього за розділом III	1695	328,7	534,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	388,4	618,9

**2. Звіт про фінансові результати
за рік 2018 р.**

Форма № 2-м

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	30190,1	19337
Інші операційні доходи	2120	3994,3	1864

Продовження дод.К

Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	34184,4	21201
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-27347,7	-18347
Інші операційні витрати	2180	-3837,3	-1273
Інші витрати	2270	-2101,1	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	-33286,1	-19620
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	898,3	1581
Податок на прибуток	2300	113,5	27
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	784,8	1554

Керівник

Головний бухгалтер

